BENKI KUU YA TANZANIA

TATHMINI YA MWENENDO WA UCHUMI

Yaliyomo

1.0 Mwenendo wa Uchumi wa Dunia........1

2.0 Mwenendo wa Uchumi wa Taifa........3

- 2.1 Uchumi wa Ndani........3
- 2.2 Mfumuko wa Ndai........3
- 2.3 Sera ya Fedha........5
- 2.4 Viwango vya Fedha........7
- 2.5 Masoko ya Fedha 8
- 2.6 Utekelezaji wa Bajeti ya Serikali........9
- 2.7 Mwenendo wa Deni la Taifa 9
- 2.8 Mwenendo wa Sekta ya Nje........11

3.0 Mwenendo wa Uchumi wa Zanzibar........14

- 3.1 Mfumuko wa Bei........14
- 3.1 Mfumuko wa Bei........13
- 3.2 Bajeti ya Serikali........14
- 3.3 Mwenendo wa Sekta ya Nje........15

Viambatisho........30

1.0 Mwenendo wa Uchumi wa Dunia

Uchumi wa dunia uliendelea kuimarika katika kipindi cha mwaka 2025, ukihimili misukosuko iliyotokana na hali ya kutotabirika kwa sera za kibiashara, kuongezeka kwa ushuru na mivutano ya kisiasa (Kielelezo 1.1a na Kielelezo 1.1b). Kuimarika kwa uchumi wa dunia kuliyochagizwa na majadiliano ya kiabiashara baina ya nchi zenye ushawishi mkubwa wa kiuchumi, kuongezeka kwa matumizi binafsi, uwekezaji katika sekta zinazotumia teknolojia, masharti nafuu ya huduma za kifedha, pamoja na sera saidizi za uchumi jumla katika nchi zilizoendelea.

Kutokana na kasi ya ukuaji uchumi iliyoonekana mwishoni mwa mwaka 2025, Shirika la Fedha la Kimataifa (IMF) katika taarifa yake ya Januari 2026 kuhusu mwelekeo wa uchumi wa dunia (World Economic Outlook Update) ilirekebisha maoteo ya ukuaji wa uchumi wa dunia kwa mwaka 2025 hadi asilimia 3.3, ikipanda kutoka makadirio ya asilimia 3.2 ya taarifa ya Oktoba 2025. Marekebisho haya ni madogo, lakini ya maana kwa matarajio ya muda mfupi. Hata hivyo, uchumi wa dunia umeendelea kukumbwa na vihatarishi vinavyoashiria uwezekano wa kushuka kwa ukuaji kutokana na kuongezeka kwa mivutano ya kibiashara, nakisi ya bajeti na madeni, pamoja na mivutano ya siasa za kimataifa[1].

[1] Taarifa ya IMF kuhusu Mwelekeo wa Uchumi wa Dunia, Januari 2026

Kielelezo 1.1a: Fahirisi ya kutokuwa na uhakika wa sera za dunia

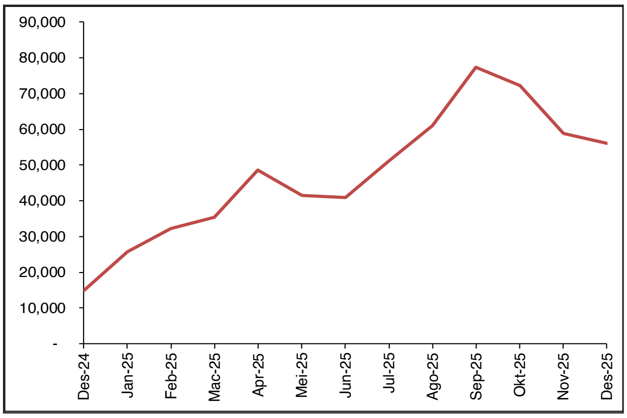

Chanzo: https://www.policyuncertainity.com/trade

Kielelezo 1.1b: Fahirisi ya kutokuwa na uhakika wa biashara duniani

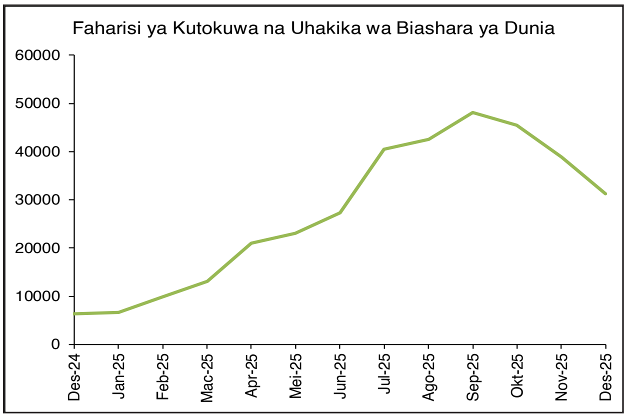

Chanzo: https://worlduncertainityindex.com/

Bei za bidhaa katika soko la dunia zilikua na mwelekeo mchanganyiko kwa mwezi Desemba 2025. Bei ya mafuta ghafi ilishuka, hadi kufikia wastani wa dola za Marekani 61 kwa pipa, hali iliyochangiwa na ongezeko la ugavi sambamba na kupungua kwa mahitaji, hususan kutoka China na India. Bei ya dhahabu iliendelea kuongezeka na kufikia dola za Marekani 4,309 kwa wakia mwezi Desemba 2025, kutokana na kuendelea kuongezeka kwa kwa mahitaji ya mali salama pamoja na ununuzi dhahabu kwa benki kuu (Kielelezo 1.2). Bei ya bidhaa za kilimo ilipungua, hasa kutokana na kuongezeka kwa ugavi na kupungua kwa uhitaji katika soko la dunia. Bei ya kahawa ilishuka, ambapo bei ya Arabika ilipungua hadi dola za Marekani 8.4 kwa kilo na Robusta hadi dola za Marekani 4.2 kwa kilo, kufuatia kuongezeka kwa uga kwavi kutoka nchi zinazozalisha kahawa kwa wingi. Vilevile, bei za pamba zilipungua

kutokana na matarajio ya kuongezeka kwa ugavi (Kiambatanisho, Jedwali A8).

Mfumuko wa bei katika nchi nyingi ulibakia kuwa wa chini na wenye mwelekeo wa kupungua kwa mwaka 2025. Aidha nchi nyingi zilikuwa na viwango vilivyo karibu na, au chini ya malengo ya benki kuu zao vya mfumuko wa bei (Kielelezo 1.3). Hata hivyo, katika nchi zilizoathiriwa moja kwa moja na ongezeko la ushuru wa kibiashara uliowekwa na mataifa makubwa hasa Marekani, kasi ya kupungua kwa mfumuko wa bei ilikuwa ndogo ikilinganishwa na nchi nyingine.

Katika nchi za Kusini mwa Jangwa la Sahara, hususani nchi za Jumuiya ya Maendeleo Kusini mwa Afrika(SADC) na Jumuiya ya Afrika Mashariki (EAC)—mfumuko wa bei uliendelea kushuka na kukaribia viwango linganifu vya mtangamano wa kikanda, ukichangiwa na mfumuko mdogo wa bei za bidhaa zinazoagizwa kutoka nje na utulivu wa jumla wa bei za vyakula na nishati katika masoko ya ndani (Kielelezo1.4 na Kielelezo 1.5).

Kielelezo 1.2: Bei za Bidhaa katika Soko la Dunia

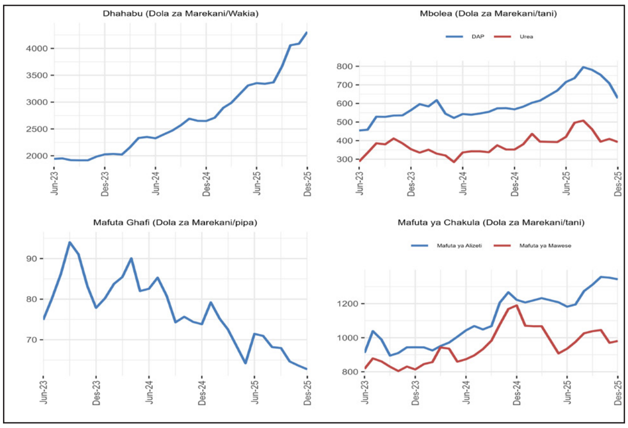

Chanzo: Chanzo: http://www.worldbank.org/prospects

Tanbihi: DAP Inaashiria Di-ammonium phosphate

Kielelezo 1.3: Mfumuko wa Bei kwa Nchi Zinazoendelea na Zinazochipukia Kiuchumi

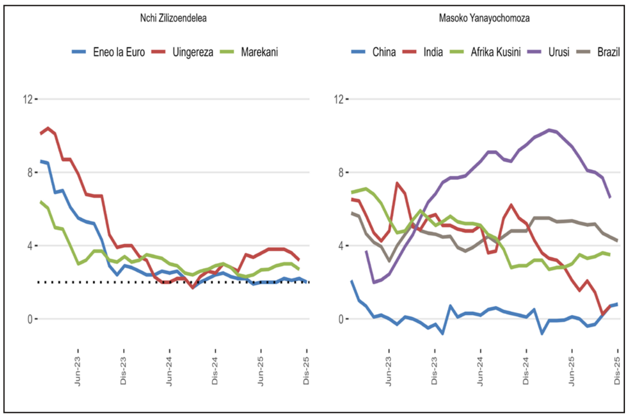

Chanzo: Bloomberg

Kielelezo 1.4: Mfumuko wa Bei Kwa Nchi za Jumuiya ya Afrika Mashariki

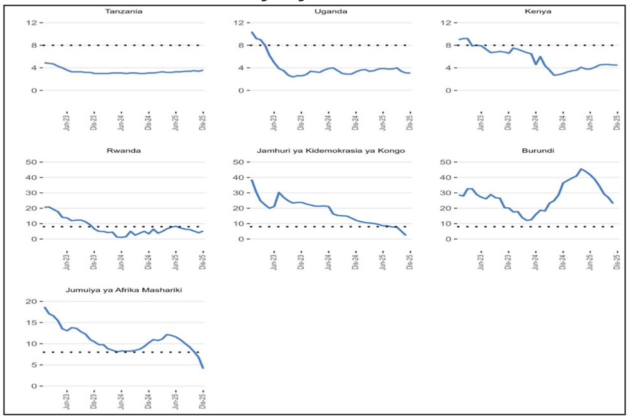

Chanzo: Bloomberg

Kielelezo 1.5: Mfumuko wa Bei Kwa Nchi za Jumuiya ya Maendeleo ya Nchi za Kusini mwa Afrika

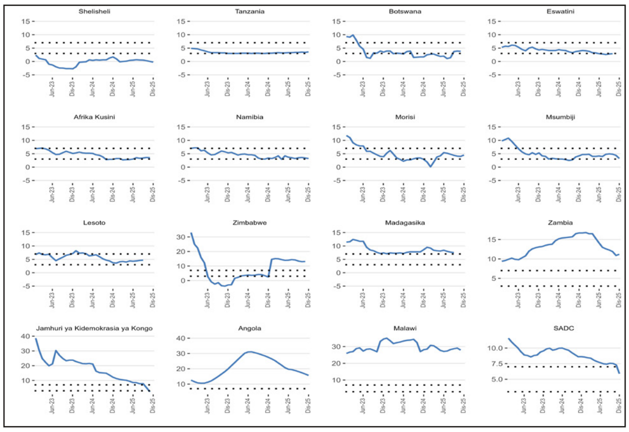

Chanzo: Ofisi za Taifa za Takwimu

Tanbihi: Mistari ya nukta inaashiria viwango vya mfumuko wa bei vilivyokusudiwa (inflation target)

2.0 Mwenendo wa Uchumi wa Taifa

2.1 Uchumi wa Ndani

Uchumi wa ndani ulikuwa imara katika robo ya tatu ya mwaka 2025, ukichangiwa na uwekezaji katika sekta ya umma na binafsi. Pato la Taifa halisi (GDP) la Tanzania bara lilikua kwa asilimia 6.4, kutoka asilimia 6.1 iliyorekodiwa kipindi kama hicho mwaka 2024, huku mchango mkubwa ukitolewa na sekta za kilimo; madini na uchimbaji wa mawe; ujenzi, pamoja na huduma za kifedha na bima (Kielelezo 2.1a na Kielelezo 2.1b).

Kielelezo 2.1a: Ukuaji wa Uchumi kwa Robo Mwaka

Asilimia

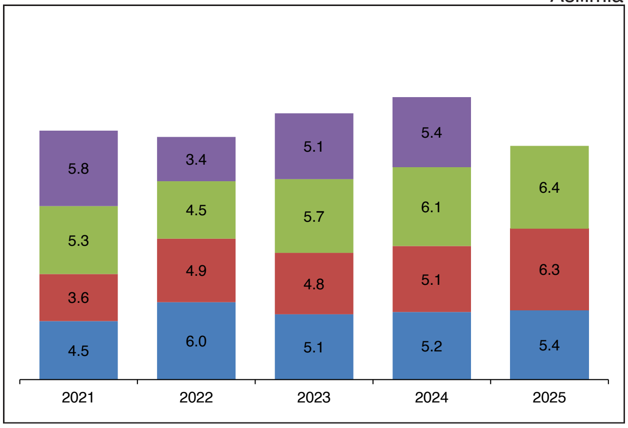

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania.

Kielelezo 2.1b: Mchango wa Baadhi ya Sekta Katika Pato la Taifa Kwa Robo Mwaka

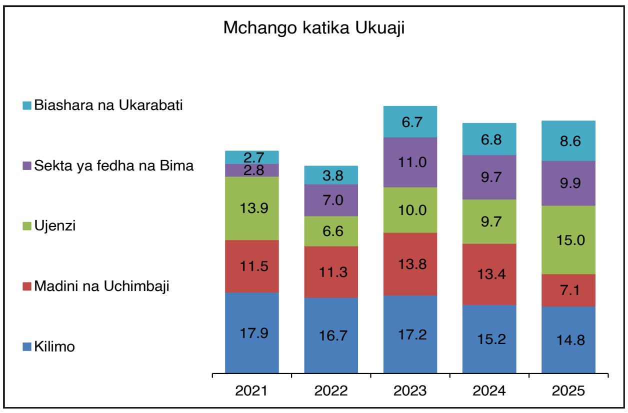

Chanzo: Ofisi ya taifa ya Takwimu na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

2.2 Mfumuko wa Bei

Mfumuko wa bei ulikuwa asilimia 3.6 mwezi Desemba 2025, ikilinganishwa na asilimia 3.1 mwezi kama huo mwaka 2024. Hata hivyo, mfumuko huu wa bei ulibaki ndani ya wigo wa lengo la taifa la asilimia 3–5 (Jedwali 2.2.1 and Kielelezo 2.2.1). Kiwango hicho kilikuwa ndani ya vigezo vya mtangamano wa kikanda wa EAC na SADC vya chini ya asilimia 8 na wigo wa asilimia 3-7, mtawalia (Kielelezo 2.2.2). Kuongezeka kwa mfumuko wa bei kulichangiwa kwa kiasi kikubwa na kupanda kwa mfumuko wa bei wa chakula, pamoja na kuongezeka kwa matumizi wakati wa msimu wa sikukuu za mwisho wa mwaka (Kielelezo 2.2.3). Mfumuko wa bei wa chakula uliongezeka hadi kufikia asilimia 6.7, ikilinganishwa na asilimia 4.6 mwezi kama huo wa mwaka 2024. Ongezeko hilo lilichangiwa kwa kiasi kikubwa na kupanda kwa bei ya vyakula vya msingi kama vile mchele, unga wa mahindi, unga wa ngano, ulezi na mtama (Kielelezo 2.2.4a na Kielelezo 2.2.4b).

Jedwali 2.2.1: Mwenendo wa Mfumuko wa Bei

		Badiliko la Mfumuko wa bei (Asilimia)					
		Badiliko: Mwezi hadi Mwezi			Badiliko kwa Mwaka		
Makundi Makuu ya Fahirisi	Mizania	Des-24	Nov-25	Des-25	Des-24	Nov-25	Des-25
Vyakula na Vinywaji Baridi	28.2	1.9	0.4	2.0	4.6	6.6	6.7
Vinywaji Vikali na Tumbaku	1.9	0.5	0.1	0.4	2.2	3.5	3.4
Nguo, Mavazi na Viatu	10.8	0.1	0.1	0.2	1.2	2.0	2.0
Makazi, maji, umeme, gesi na nishati zinginezo	15.1	0.3	-0.2	0.5	2.9	2.2	2.3
Samani, Vifaa vya Nyumbani na Ukarabati wa Makazi	7.9	0.2	0.2	0.2	2.1	3.0	3.0
Afya	2.5	0.1	0.1	0.1	1.9	1.3	1.3
Usafiri	14.1	0.2	1.3	1.4	3.5	2.9	4.1
Habari na Mawasiliano	5.4	0.0	0.0	0.2	1.0	0.3	0.5
Burudani, Michezo na Utamaduni	1.6	0.1	-0.2	-0.1	2.0	0.4	0.3
Elimu	2.0	0.1	0.0	0.0	3.2	3.0	2.9
Migahawa na Huduma za Malazi	6.6	0.1	0.1	0.0	2.8	1.0	0.9
Bima na Huduma za Kifedha	2.1	0.0	-0.1	0.1	1.1	0.3	0.4
Huduma Binafsi, Hifadhi ya Jamii na Bidha na Huduma Mchanganyiko	2.1	0.2	0.3	-0.3	5.3	1.7	1.2
Fahirisi Bidhaa Zote	100.0	0.7	0.3	0.9	3.1	3.4	3.6
Makundi Mengine Teule							
Faharisi ya Bidhaa za Msingi	73.9	0.3	0.5	0.4	3.3	2.3	2.5
Fahirisi Isiyojumuisha Fahirishi za Bidhaa za Msingi	26.1	1.7	-0.1	2.2	3.3	6.2	6.7
Fahirisi za Mafuta, Nishati na Bili za Maji	5.7	0.5	-0.5	1.3	5.3	3.8	4.6
Fahirisi za Huduma	37.2	0.1	0.6	0.5	1.6	1.6	2.0
Fahirisi za Bidhaa	62.8	1.1	0.2	1.2	3.8	4.4	4.5
Fahirisi za Bidhaa na Huduma za Elimu	4.1	0.2	0.1	-0.1	2.9	2.4	2.2
Fahirisi za Bidhaa zote Isipokuwa Chaakula na Vinywaji Visivyo na Kilevi	71.8	0.2	0.3	0.5	2.5	2.1	2.3

Chanzo: Ofisi ya taifa ya Takwimu na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.2.1: Viwango vya Mfumuko wa Bei kwa Miezi Kumi na Mbili

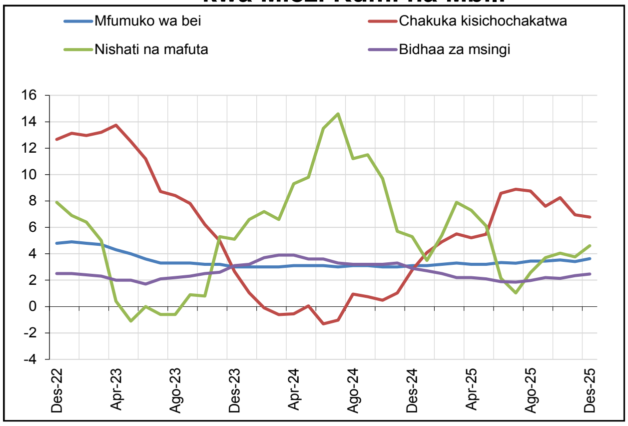

Chanzo: Wizara ya viwanda na Biashara, na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.2.2: Mfumuko wa Bei na Malengo yake

Asilimia

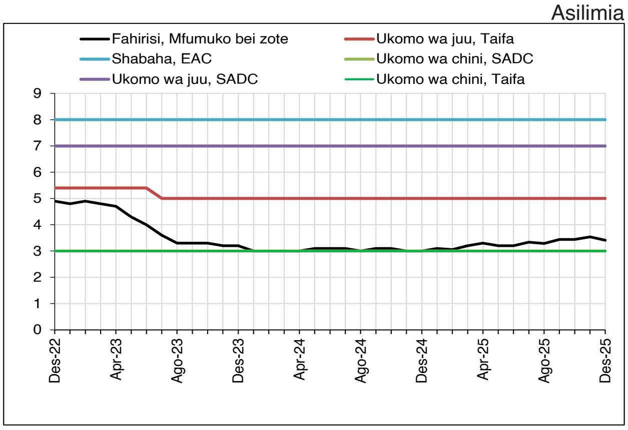

Chanzo: Ofisi ya taifa ya Takwimu na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.2.3: Mchango Katika Mfumuko wa Bei

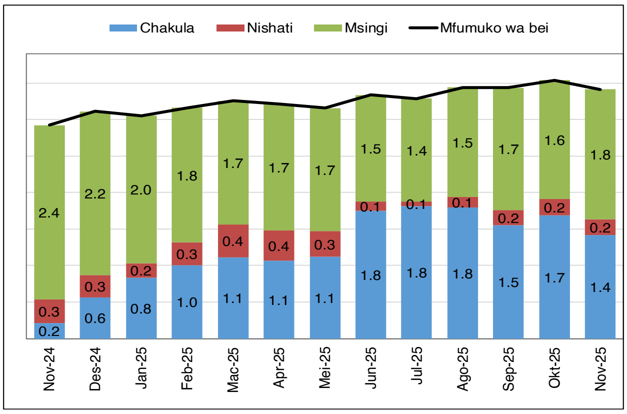

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.2.4: Kiwango cha Mfumuko wa Bei za Mazao

a. Mazao ya Vyakula Vikuu

Asilimia

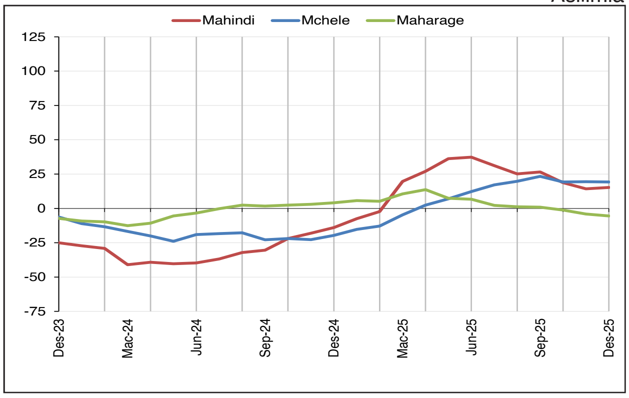

Chanzo: Wizara ya viwanda na Biashara, na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

b. Mazao ya Vyakula Mbadala

Asilimia

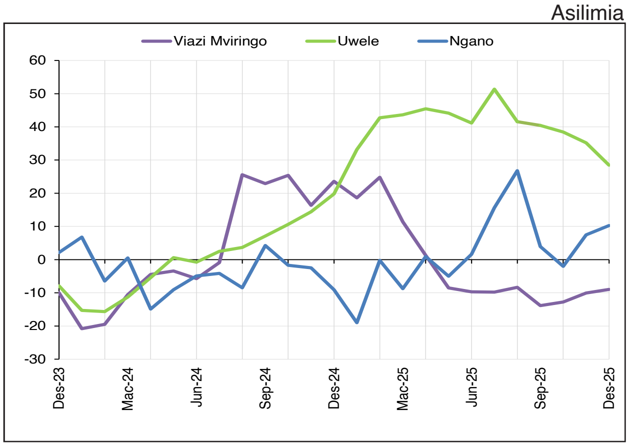

Chanzo: Wizara ya Viwanda na Biashara, na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Akiba ya chakula kinachohifadhiwa na Wakala wa Kitaifa wa Hifadhi ya Chakula (NFRA) nchini ilikuwa tani 577,376 mwezi Desemba 2025, kufuatia ununuzi ya tani 49.9 na mauzo ya tani 13,098.2 za mahindi kwa wafanya biashara mbalimbali nchini (Jedwali 2.2.2). Uuzaji wa chakula uliendelea kusaidia utulivu wa bei za vyakula masokoni.

Jedwali 2.2.2: Akiba ya Chakula Iliyohifadhiwa na Wakala wa Taifa wa Hifadhi ya Chakula

Tani

Kipindi	2021	2022	2023	2024	2025
Jan	110,398	207,899	124,736	270,984	646,480
Feb	110,389	203,297	106,881	326,172	619,659
Mac	109,231	200,626	80,123	336,099	587,062
Apr	109,231	190,366	63,808	340,102	557,228
Mei	108,284	149,402	51,367	340,002	509,990
Jun	107,384	141,576	46,665	340,479	477,923
Jul	107,384	140,695	94,088	368,855	485,930
Ago	123,635	144,410	210,020	489,187	537,571
Sep	150,057	149,044	244,169	651,403	570,519
Okt	192,408	151,794	244,289	708,399	593,485
Nov	209,057	147,401	244,223	702,502	590,425
Des	214,968	137,655	248,282	677,115	577,376

Chanzo: Wakala wa Taifa wa Hifadhi ya Chakula

Mfumuko wa bei za msingi (core inflation) ulipungua hadi asilimia 2.5 mwezi Desemba 2025 kutoka asilimia 3.3 mwezi kama huo mwaka 2024. Mwenendo huu unaashiria kushuka kwa bei za bidhaa zilizochakatwa kama mafuta ya alizeti, sukari, gesi ya kupikia na sare za shuleni na huduma ya usafiri wa mwendo mfupi[2].

Mfumuko wa bei katika kundi la nishati, mafuta na huduma za umma (public utilities) ulipungua hadi asilimia 4.6 mwezi Desemba 2025 kutoka asilimia 5.3 mwezi kama huo mwaka jana. Hali hii ilichangiwa zaidi na kupungua kwa kasi ya bei za petroli na mafuta ya taa, jambo lililoakisi kushuka kwa bei za mafuta katika masoko ya dunia (Kielelezo 2.2.5).

Kielelezo 2.2.5: Bei za Bidhaa za Mafuta

TZS kwa Lita

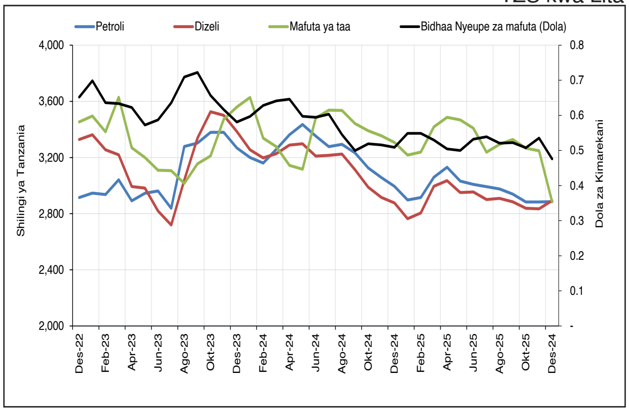

Chanzo: Ofisi ya taifa ya Takwimu

2.3 Sera ya Fedha

Kikao chake cha 239 cha mwezi Oktoba 2025, Kamati ya Sera ya Fedha iliamua riba ya Benki Kuu (Central Bank Rate-CBR) kuendelea kuwa asilimia 5.75 kwa robo mwaka inayoishia Desemba, 2025. Uamuzi huu ulilenga kuendelea kuchagiza ukuaji wa shughuli za kiuchumi huku matarajio ya mfumuko wa bei kuendelea kubaki ndani ya wigo wa asilimia 3-5. Sambamba na uamuzi huo, utekelezaji wa sera ya fedha ulilenga kuhakikisha riba ya mikopo ya siku saba baina ya benki (Interbank Cash Market-IBCM) inabaki ndani ya wigo wa asilimia +/-2 ya riba ya Benki Kuu (CBR).

Katika mwezi Desemba 2025, utekelezaji wa sera ya fedha ulikuwa wa kuridhisha. Hali ya ukwasi katika sekta ya benki ilikua ya kutosha, huku riba ya siku saba katika soko la fedha baina ya benki (IBCM) ikibaki ndani ya wigo wa riba ya Benki Kuu (Kielelezo 2.3.1). Mafanikio haya yalitokana na hatua zilizochukuliwa na Benki Kuu kwa kutoa mikopo ya muda mfupi kwa benki (Reverse repo) yenye thamani ya Shilingi bilioni 1,419.3 na hivyo kupelekea kiwango cha ukwasi kuwa cha kutosha kuendana na mahitaji ya shughuli za kiuchumi (Kielelezo 2.3.2).

[2] https://www.nbs.go.tz/statistics/topic/consumer-price-index-2015-2

Kielelezo 2.3.1: Riba ya Benki Kuu na Wastani wa siku 5 wa Riba ya Mikopo ya Siku 7

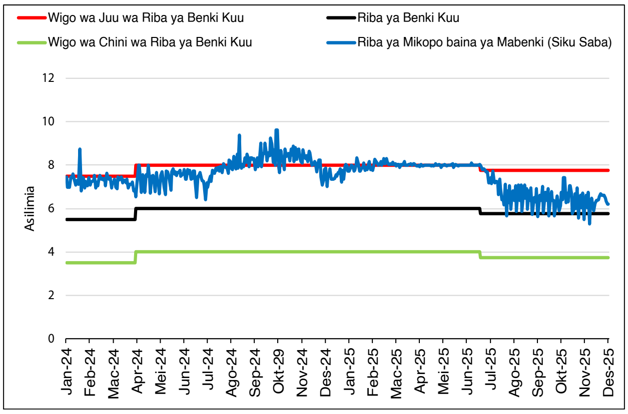

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.3.2: Mikopo Ya Muda Mfupi Kwa Mabenki

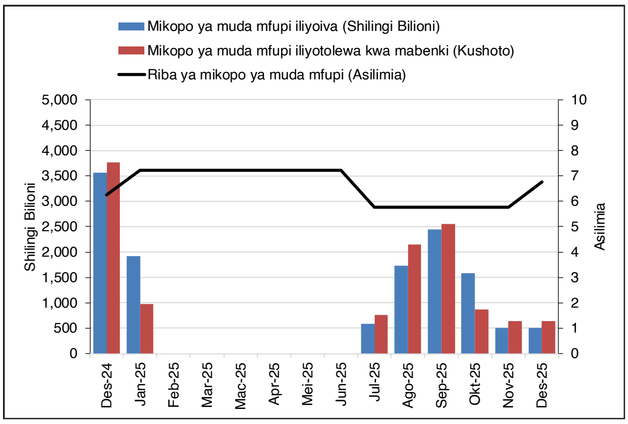

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3) ulifikia asilimia 25.8 mwezi Desemba 2025, ikilinganishwa na asilimia 22.9 kwa mwezi uliotangulia (Kielelezo 2.3.3 na Jedwali 2.3.1). Ukuaji huu kwa kiwango kikubwa ulitokana na ongezeko la mikopo kwa sekta binafsi ambayo ilikua kwa asilimia 23.5, ikilinganishwa na asilimia 18.1 kwa mwezi uliopita (Kielelezo 2.3.4 na Kielelezo 2.3.5).

Kielelezo 2.3.3: Mwenendo Wa Ujazi Wa Fedha

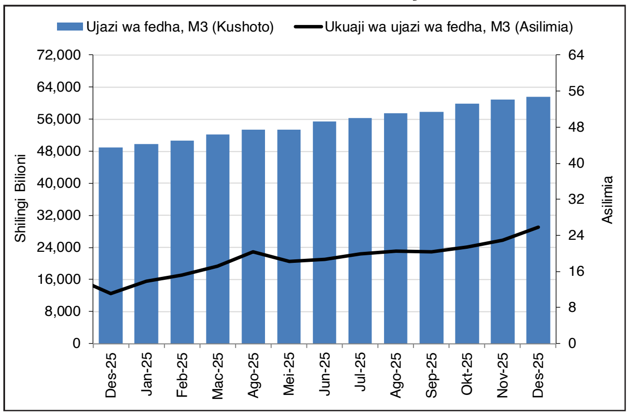

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali 2.3.1: Ujazi wa Fedha na Vipengele Vyake

	Kiasi (Shilingi Billioni)			Ukuaji kwa mwaka (%)		
Kipengele	Des-24	Nov-25	Des-25	Des-24	Nov-25	Des-25
Rasilimali halisi za nje	13,558.2	16,298.6	15,283.5	20.0	22.6	12.7
Rasilimali halisi za nje za Benki Kuu	11,863.4	13,892.1	13,707.3	-1.8	21.4	15.5
Rasilimali halisi za nje za mabenki	1,694.8	2,406.5	1,576.1	---	---	---
Rasilimali halisi za ndani	35,346.8	44,560.0	46,240.8	8.1	23.0	30.8
Madai rasmi ya ndani	47,559.0	57,629.3	57,160.1	9.4	17.6	20.2
Amana za Serikali zilizopo Ben	8,092.0	9,303.8	9,607.6	-6.4	16.4	18.7
Mikopo kwa sekta binafsi	36,097.4	43,385.5	44,584.6	12.4	18.1	23.5
Rasilimali nyinginezo	-12,212.2	-13,069.3	-10,919.3	13.6	2.3	-10.6
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	48,905.0	60,858.6	61,524.3	11.1	22.9	25.8
Amana za fedha za kigeni	11,765.3	14,056.5	13,381.1	17.6	13.9	13.7
Ujazi wa fedha, kwa tafsiri pana (M2)	37,139.7	46,802.2	48,143.2	9.2	25.9	29.6
Amana zinginezo	14,234.2	17,618.1	17,944.2	6.2	22.7	26.1
Ujazi wa fedha, kwa tafsiri finyu (M1)	22,905.5	29,184.1	30,199.0	11.2	27.9	31.8
Ujazi wa fedha ulio kwenye mzunguko	7,351.6	8,545.0	8,492.3	13.4	12.5	15.5
Amana za hundi	15,553.9	20,639.0	21,706.7	10.2	35.6	39.6
Fedha za msingi (M0)	12,024.5	15,135.7	14,508.3	19.1	27.6	20.7

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.3.4: Mabadiliko Katika Vyanzo Vya Ujazi Wa Fedha Kwa Mwaka

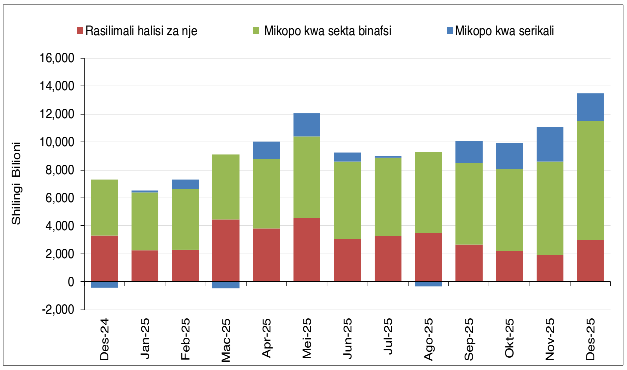

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.3.5: Mwenendo Wa Mikopo Kwa Sekta Binafsi

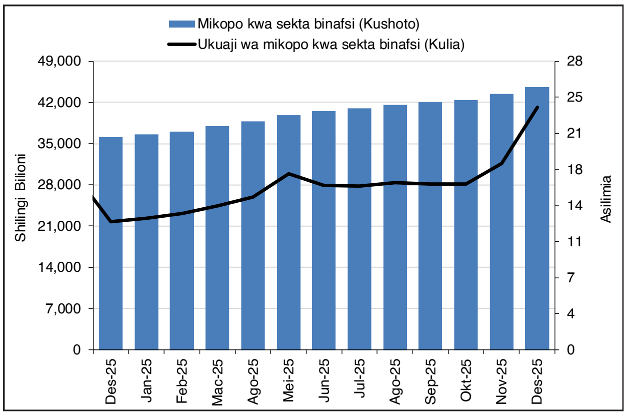

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania na mabenki

Kielelezo 2.3.6: Mgawanyo wa Mikopo Katika Shughuli za Kiuchumi

Asilimia

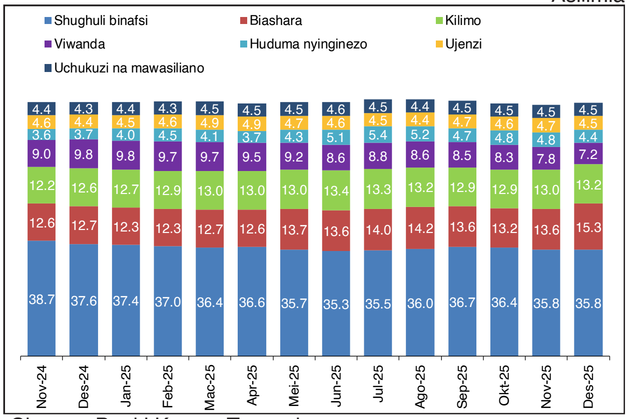

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Ukuaji wa mikopo ulikuwa mkubwa zaidi katika sekta ya madini kwa asilimia 91.1 mwezi Desemba 2025, ikifuatiwa na biashara na kilimo zilizokua kwa asilimia 49.7 na 28.9, mtawalia (Jedwali 2.3.2). Mikopo kwa shughuli binafsi ambayo kwa kiwango kikubwa hutumika kugharamia shughuli za wajasiriamali wadogo sana, wadogo na wa kati iliendelea kuchukua sehemu kubwa ya mikopo yote iliyoelekezwa kwenye sekta binafsi, asilimia 35.8, ikifuatiwa na biashara kwa asilimia 15.3 na kilimo, asilimia 13.2 (Kielelezo 2.3.6).

Jedwali 2.3.2: Ukuaji wa Mikopo kwa Shughuli za Kiuchumi

Asilimia

	Des-24	Mac-25	Jun-25	Sep-25	Nov-25	Des-25
Uchimbaji Madini	-36.3	-24.8	20.8	32.4	30.1	91.1
Biashara	5.6	12.7	21.3	24.8	29.4	49.7
Kilimo	41.0	36.3	30.2	27.6	27.0	28.9
Ujenzi	11.6	35.1	25.7	15.7	22.4	25.6
Uchukuzi na mawasiliano	13.2	22.4	25.7	17.4	22.1	29.4
Hoteli na migahawa	2.7	5.4	22.5	16.3	19.4	2.5
Shughuli binafsi	14.7	9.4	13.7	14.7	10.3	17.7
Viwanda	16.3	10.9	2.5	0.1	2.8	-8.2

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania na mabenki

2.4 Viwango vya Riba

Riba za mikopo na amana zilipungua kidogo mwezi Desemba, 2025. Wastani wa riba za mikopo ulipungua kidogo hadi kufikia asilimia 15.24, kutoka asilimia 15.27 kwa mwezi uliotangulia. Vilevile, riba za mikopo ya wateja wakubwa (negotiated lending rates) zilipungua kidogo hadi asilimia 12.38 ikilinganishwa na asilimia 12.61 ya mwezi Novemba 2025. Wastani wa riba za amana, ulikuwa asilimia 8.36, chini kidogo ya asilimia 8.54 kwa mwezi uliopita huku kiwango cha riba za amana kinachotolewa kwa wateja wakubwa kikiwa asilimia 11.6 karibu sawa na mwezi Novemba 2025. Kufuatia mwenendo huu, wigo kati ya riba za mikopo na amana za mwaka mmoja ulipungua hadi asilimia 5.88, kutoka asilimia 6.12, mwezi kama huo mwaka 2024 (Jedwali 2.4.1).

Jedwali 2.4.1: Riba za Amana na Mikopo inayotolewa Benki za Biashara

Asilimia

	Nov-24	Mac-25	Jun-25	Sep-25	Okt-25	Nov-25	Des-25
Riba za amana	2.69	2.86	2.90	2.92	2.93	2.88	3.02
Riba ya mikopo - jumla	15.67	15.50	15.23	15.18	15.19	15.27	15.24
Riba za mikopo (mwaka 1)	15.56	15.83	15.69	15.52	15.50	15.53	15.46
Riba za mikopo (wateja wakubwa)	12.77	12.94	12.68	12.84	12.40	12.61	12.38
Riba za amana -jumla	8.18	8.00	8.74	8.50	8.36	8.54	8.36
Riba za amana (miezi 12)	9.63	8.14	9.79	9.84	9.21	10.02	9.58
Riba za amana (wateja wakubwa)	10.14	10.35	11.21	11.05	11.22	11.67	11.66
Tofauti kati ya riba za mikopo na amana	5.93	7.69	5.90	5.69	6.28	5.51	5.88

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania na mabenki

2.5 Masoko ya Fedha

Soko la dhamana za Serikali

Kwa mwezi Desemba 2025, Benki Kuu iliendesha mnada mmoja wa dhamana za Serikali wenye thamani ya shilingi bilioni 176.1, kwa lengo hasa la kugharamia matumizi ya Serikali na utekelezaji wa sera ya fedha. Sanjari na uwepo wa ukwasi wa kutosha katika uchumi, mnada huo ulipokea zabuni zenye thamani ya shilingi bilioni 341.2 (Oversubscribed), ambapo shilingi bilioni 291.7 zilikubaliwa. Kufuatia mwenendo huu, riba za dhamana za Serikali zilipungua kidogo hadi asilimia 5.87 kutoka asilimia 6.25 mwezi uliotangulia.

Kielelezo 2.5.1: Mwenendo wa Minada ya Dhamana za Serikali

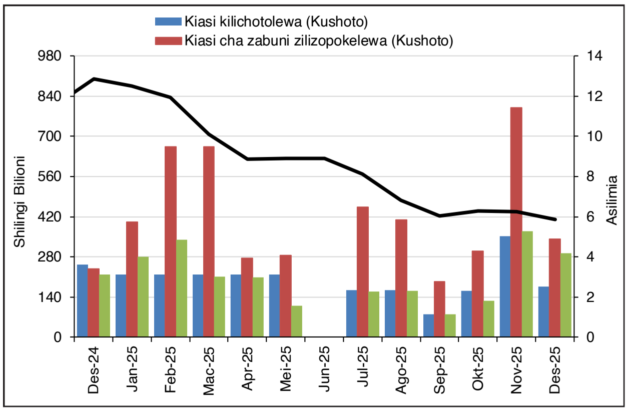

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Vilevile, Benki iliendesha mnada wa hati fungani ya miaka 20, wenye thamani ya shilingi bilioni 236.3. Mnada huo ulipokea kiasi kikubwa cha zabuni kuliko ilivyotarajiwa(oversubscription), ikiashiria wawekezaji wengi kupendelea hati fungani za muda mrefu. Mnada huu ulipokea zabuni zenye thamani ya shilingi bilioni 813.5, ambapo zabuni zenye thamani ya shilingi bilioni 232.9 zilikubaliwa. Riba katika mnada huo ilipungua hadi asilimia 12.02 hali inayoashiria kuimarika kwa mazingira ya utoaji wa mikopo na kuendelea kuaminika kwa soko la mikopo la ndani.

Soko la fedha baina ya mabenki

Soko la fedha baina ya benki (IBCM) liliendelea kutumika katika kusambaza ukwasi baina ya mabenki. Katika mwezi Desemba, 2025 soko la fedha baina ya benki liliimarika ambapo jumla ya mauzo katika soko yaliongezeka hadi shilingi bilioni 3,481.9 kutoka shilingi bilioni 1,781.0 mwezi uliotangulia na shilingi bilioni 1,616.8 katika kipindi kama hicho mwaka 2024 (Kielelezo 2.5.2). Mikopo ya siku saba ilichukua sehemu kubwa ya mikopo yote, ikiwa na asilimia 39.9. Wastani wa riba katika soko haukuwa na mabadiliko makubwa ambapo ilifikia asilimia 6.29 ikilinganishwa na asilimia 6.30 kwa mwezi uliotangulia.

Kielelezo 2.5.2: Mwenendo wa Soko la Fedha Baina ya Mabenki

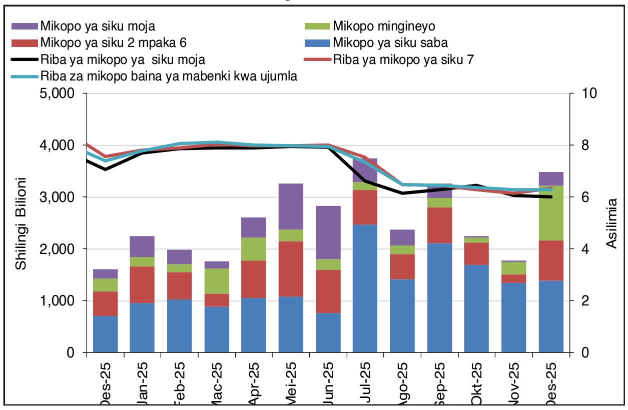

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Soko la fedha za kigeni

Hali ya soko la fedha za kigeni iliendelea kuwa tulivu mwezi Desemba 2025, ikichangiwa na mapato yatokanayo na mauzo ya bidhaa za huduma nje ya nchi. Kufuatia mwenendo huu, mauzo ya fedha za kigeni yaliongezeka hadi dola za Marekani milioni 178.6 kutoka dola za Marekani milioni 158.68 mwezi uliotangulia ambapo asilimiaa 88.3 ya mauzo haya yalifanywa na benki za biashara (Kielelezo 2.5.3). Benki Kuu ilishiriki kwa kuuza dola za Marekani milioni 87.75, kwa mujibu wa sera ya ushiriki katika soko la fedha za kigeni.

Sambamba na kuongezeka kwa hali ya ukwasi wa fedha za kigeni, Shilingi ya Tanzania ilibadilishwa kwa wastani wa Shilingi 2,452 kwa dola moja ya Marekani kwa mwezi Desemba, ikilinganishwa na Shilingi 2,444.81 kwa dola moja ya Marekani mwezi uliotangulia. Kwa mwaka unaoishia Desemba, 2025 thamani ya shilingi ilishuka kwa asilimia 1.3 ikilinganishwa na ongezeko la thamani kwa asilimia 3.8 iliyorekodiwa kipindi kama hicho mwaka 2024.

Kielelezo 2.5.3: Mwenendo wa Soko la fedha za Kigeni

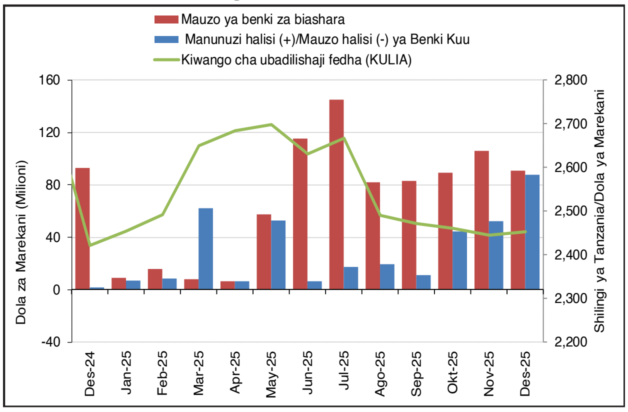

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

2.6 Utekelezaji wa Bajeti ya Serikali

Makusanyo ya mapato ya ndani mwezi Novemba 2025 yalifikia shilingi bilioni 3,087.9, sawa na asilimia 2.3 chini ya lengo la mwezi husika. Serikali kuu ilikusanya shilingi bilioni 2,981.8, ikiwa chini ya lengo kwa asilimia 1.2, huku mapato yaliyosalia yakitokana na mamlaka za serikali za mitaa kupitia vyanzo vyao vya ndani.

Mapato ya kodi mwezi Novemba 2025 yalifikia shilingi bilioni 2,614.5, sawa na ongezeko la asilimia 1.7 juu ya lengo la mwezi, ikiashiria athari chanya za maboresho yanayoendelea katika usimamizi wa kodi. Kwa upande mwingine, mapato yasiyo ya kodi yalifikia shilingi bilioni 367.3, ambayo ni chini ya lengo la shilingi bilioni 448.9 (Kielelezo 2.6.1).

Kielelezo 2.6.1: Mapato ya Serikali kuu Mwezi Novemba 2025

Shilingi bilioni

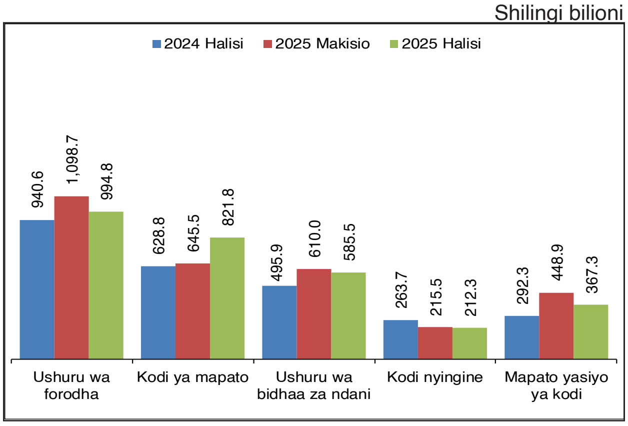

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: Takwimu halisi za mwaka 2025 ni za awali

Serikali iliendelea kuwianisha matumizi yake kuendana na mapato. Jumla ya matumizi ya Serikali katika mwezi Novemba 2025 yalifikia shilingi bilioni 3,780.5, ambapo shilingi bilioni 2,449.1 zilitumika kwa matumizi ya kawaida, huku shilingi bilioni 1,331.4 zilielekezwa kwenye miradi ya maendeleo (Kielelezo 2.6.2).

Kielelezo 2.6.2: Matumizi ya Serikali kuu Mwezi Novemba 2025

Shilingi bilioni

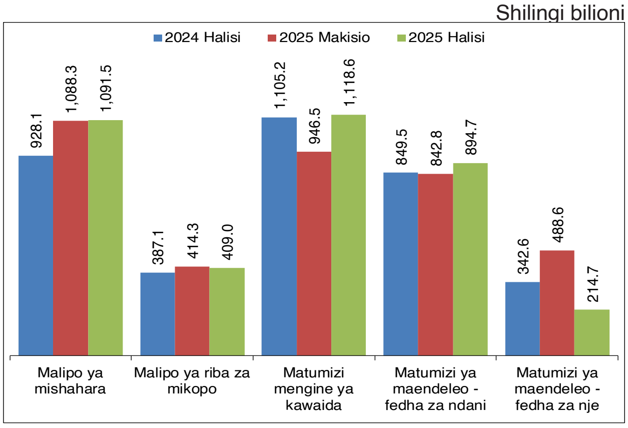

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: Takwimu halisi za mwaka 2025 ni za awali

2.7 Mwenendo wa Deni la Taifa

Deni la Taifa (linalojumuisha deni la Serikali la ndani na la nje, na deni la nje la sekta binafsi) lilifikia dola za Marekani milioni 50,794.2 mwishoni wa mwezi Desemba 2025, likipungua kwa asilimia 0.1 ikilinganishwa na kiwango kilichorekodiwa mwishoni mwa Novemba 2025. Kati ya kiasi hicho, asilimia 69.5 ilikuwa ni deni la nje.

Deni la nje

Deni la nje (linalojumuisha deni la Serikali na la sekta binafsi) liliongezeka kwa asilimia 0.5 mwezi Desemba 2025 kutoka mwezi Novemba 2025, na kufikia dola za Marekani milioni 35,309.2. Katika kiasi hicho, asilimia 82.8 ilikuwa deni la nje la Serikali, huku sehemu iliyobaki ikiwa ni deni la nje la sekta binafsi (Jedwali 2.7.1).

Mikopo ya nje iliyopokelewa mwezi Disemba 2025 ilikuwa dola za Marekani milioni 191.1, ambapo sehemu kubwa ilipokelewa na Serikali Kuu. Aidha, kiasi cha dola za Marekani milioni 183.5 kilitumika kulipia deni la nje, ambapo dola za Marekani milioni

136.8 zilitumika kufanya malipo ya deni la msingi.

Mchanganuo wa deni la nje kwa aina ya wakopeshaji haukua na mabadiliko makubwa, huku mashirika ya kifedha ya kimataifa yaliendelea kuwa wakopeshaji wakuu kwa asilimia 58.2 ya deni lote, wakifuatiwa na wakopeshaji wa kibiashara (Jedwali 2.7.2). Aidha, mgawanyo wa kisekta wa mikopo unaonesha kuwa mikopo ya urari wa malipo ya nje na utekelezaji wa bajeti (BOP and budget support) iliongoza kwa kwa asilimia 22.4 ikifuatiwa na mikopo kwenda kwenye shughuli za usafirishaji na mawasiliano. Dola ya Marekani iliendelea kuwa sarafu kuu ya deni la nje kwa asilimia 66.0, ikifuatiwa na sarafu ya Umoja wa Ulaya, Euro (Jedwali 2.7.3 na 2.7.4).

Jedwali 2.7.1: Mchanganuo wa Deni la Nje Kwa Kundi la Wakopaji

Dola za Marekani Milioni

	Dis-24		Nov-25[r]		Dis-25[p]	
Mkopaji	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)
Serikali Kuu	25,877.1	80.9	29,109.3	82.9	29,232.6	82.8
Deni ambalo halijalipwa	25,799.9	80.6	29,030.3	82.6	29,152.5	82.6
Malimbikizo ya riba	77.2	0.2	79.0	0.2	80.1	0.2
Sekta binafsi	6,116.3	19.1	6,012.6	17.1	6,072.9	17.2
Deni ambalo halijalipwa	5,566.1	17.4	5,645.8	16.1	5,650.7	16.0
Malimbikizo ya riba	550.2	1.7	366.8	1.0	422.2	1.2
Mashirika ya umma	3.8	0.0	3.8	0.0	3.8	0.0
Deni ambalo halijalipwa	3.8	0.0	3.8	0.0	3.8	0.0
Malimbikizo ya riba	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Jumla ya deni la nje	31,997.1	100.0	35,125.7	100.0	35,309.2	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizorekebishwa; p, takwimu za awali; na TANESCO, ATCL, TRC, TPA, TFC na DAWASA hazina deni la nje ambalo halijalipwa

Jedwali 2.7.2: Mchanganuo wa deni la nje kwa kundi la wakopeshaji

Dola za Marekani Milioni

	Dis-24		Nov-25[r]		Dis-25[p]	
Mkopeshaji	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)
Mashirika ya fedha ya kimataifa	18,145.8	56.7	20,331.8	57.9	20,544.3	58.2
Deni ambalo halijalipwa	18,114.9	56.6	20,298.1	57.8	20,507.4	58.1
Malimbikizo ya riba	30.9	0.1	33.8	0.1	37.0	0.1
Nchi washirika wa maendeleo	1,270.3	4.0	1,508.0	4.3	1,513.5	4.3
Deni ambalo halijalipwa	1,193.2	3.7	1,428.9	4.1	1,433.4	4.1
Malimbikizo ya riba	77.2	0.2	79.0	0.2	80.1	0.2
Benki za kimataifa za biashara	11,459.7	35.8	12,579.8	35.8	12,538.0	35.5
Deni ambalo halijalipwa	11,111.6	34.7	12,289.5	35.0	12,201.8	34.6
Malimbikizo ya riba	348.1	1.1	290.3	0.8	336.2	1.0
Mikopo ya mauzo ya nje	1,121.3	3.5	706.1	2.0	713.4	2.0
Deni ambalo halijalipwa	950.1	3.0	663.4	1.9	664.4	1.9
Malimbikizo ya riba	171.2	0.5	42.7	0.1	49.0	0.1
Jumla ya deni la nje	31,997.1	100.0	35,125.7	100.0	35,309.2	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha, na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizorekebishwa; na p, takwimu za awali

Jedwali 2.7.3: Mchanganuo wa Deni la Nje kwa aina ya Matumizi, kwa Asilimia

Shughuli ya uchumi	Dis-24	Nov-25[r]	Dis-25[p]
Urari wa malipo yote ya nje, na bajeti (BOP and budget support)	20.4	22.9	22.8
Usafirishaji na mawasiliano	21.3	21.8	21.7
Kilimo	4.9	5.2	5.3
Nishati na madini	12.9	11.9	12.0
Viwanda	3.5	3.7	3.6
Huduma za jamii na elimu	20.0	19.4	19.4
Fedha na bima	4.6	3.7	3.7
Utalii	1.6	1.7	1.7
Mali isiyohamishika na ujenzi	5.0	5.0	5.0
Mengineyo	5.7	4.7	4.7
Jumla	100.0	100.0	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha, na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizorekebishwa; p, takwimu za awali.

Jedwali 2.7.4: Mchanganuo wa Deni la Nje kwa Aina ya Sarafu, kwa Asilimia

Sarafu	Dis-24	Nov-25[r]	Dis-25[p]
Dola ya Marekani	67.1	66.2	66.0
Sarafu ya umoja wa Ulaya (Euro)	16.6	17.6	17.7
Yuan ya China	6.4	6.4	6.5
Sarafu nyinginezo	9.9	9.8	9.8
Jumla	100.0	100.0	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha, na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizobadilishwa; na p, takwimu za awali

Deni la ndani

Deni la ndani la Serikali lilipungua kwa asilimia 1.2 na kufikia shilingi bilioni 37,898.98 mwisho wa mwezi Desemba 2025 (Kielelezo 2.7.1). Sehemu kubwa ya deni la ndani la Serikali ilibakia kuwa hati fungani, huku benki za biashara na mifuko ya hifadhi za jamii vikiendelea kuwa wadai wakuu karibia asilimia 56 ya deni lote (Jedwali 2.7.5 na 2.7.6).

Kielelezo 2.7.1: Deni la ndani la Serikali kuu

Shilingi Bilioni

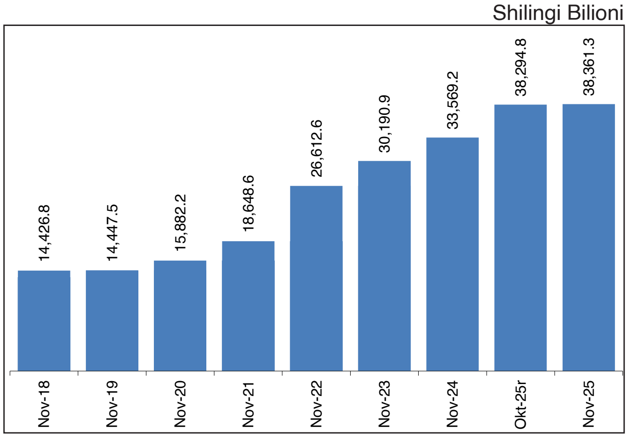

Chanzo: Wizara ya Fedha
Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizobadilishwa.

Jedwali 2.7.5: Deni la ndani la Serikali kuu kwa vyanzo vya mikopo

Shilingi Bilioni

	Dis-24		Nov-25		Dis-25[P]	
	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)
Dhamana za serikali	28,664.3	87.8	32,976.5	86.0	33,012.5	87.1
Dhamana za serikali za muda mf	2,108.0	6.5	2,082.5	5.4	1,951.9	5.2
Hisa za serikali	187.1	0.6	135.7	0.4	135.7	0.4
Dhamana za serikali za muda mr	26,369.1	80.8	30,758.2	80.2	30,924.8	81.6
Vyeti vya ushuru	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
Deni lisilo na dhamana	3,985.0	12.2	5,384.8	14.0	4,886.5	12.9
Madeni mengine*	18.4	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Bakaa hasi	3,966.6	12.1	5,384.8	14.0	4,886.5	12.9
Deni la ndani (ukiondoa karatasi za ukwasi)	32,649.3	100.0	38,361.3	100.0	37,899.0	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: p inamaanisha takwimu za awali; na madeni mengine yanajumuisha mkopo wa biashara na marejesho ya kodi ya ushuru

Jedwali 2.7.6: Deni la ndani la Serikali kuu kwa kundi la wakopeshaji

Shilingi Bilioni

	Dis-24		Nov-25		Dis-25[P]	
Mkopeshaji	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)
Benki za biashara	9,784.9	30.0	11,046.1	28.8	10,979.6	29.0
Benki Kuu ya Tanzania	5,926.7	18.2	7,193.5	18.8	6,695.2	17.7
Mifuko ya hifadhi ya jamii	8,988.7	27.5	10,276.8	26.8	10,352.2	27.3
Kampuni za bima	1,897.2	5.8	2,008.8	5.2	2,006.1	5.3
Mifuko maalumu ya Benki Kuu	458.2	1.4	749.8	2.0	737.8	1.9
Wengine	5,593.7	17.1	7,086.3	18.5	7,128.0	18.8
Deni la ndani (ukiondoa karatasi za ukwasi)	32,649.3	100.0	38,361.3	100.0	37,899.0	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: p, takwimu za awali; na "wengine" inajumuisha taasisi za umma, kampuni, watu binafsi, na na wawekezaji wasio wakazi

Katika mwezi Desemba 2025, Serikali ilikopa jumla ya shilingi bilioni 247.8, kutoka soko la ndani kupitia utoaji wa dhamana za Serikali, kwa ajili ya utekelezaji wa bajeti, ambapo Shilingi bilioni 166.6 ni hati fungani na shilingi bilioni 81.2 ni dhamana za Serikali za muda mfupi (Kielelezo 2.7.2). Aidha, Serikali ilitumia jumla ya shilingi bilioni 488.01 kulipia deni la ndani, ambapo shilingi bilioni 211.8 zilitumika kulipa deni la msingi na shilingi bilioni 276.2 ni malipo ya riba.

Kielelezo 2.7.2: Dhamana za Serikali zilizotolewa kwa madhumuni ya ufadhili wa bajeti

Shilingi Bilioni

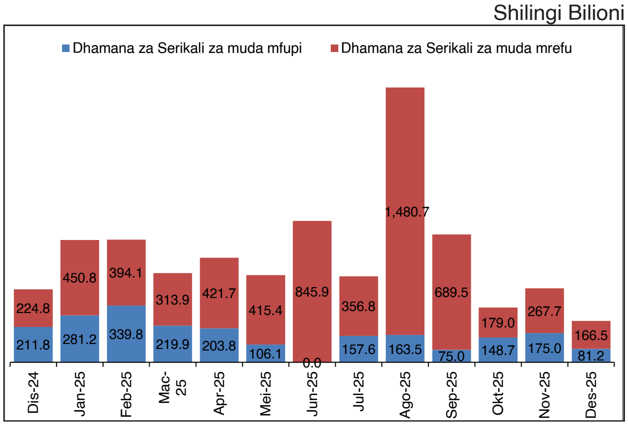

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

2.8 Mwenendo wa Sekta ya Nje

Sekta ya nje iliendelea kuimarika mwaka 2025, hali iliyoakisi kupungua kwa nakisi ya urari wa malipo ya kawaida hadi dola za Marekani milioni 2,015.5 kutoka dola za Marekani milioni 2,379.8 zilizorekodiwa mwaka 2024 (Jedwali 2.8.1). Kuimarika huku kulichangiwa zaidi na ongezeko la mauzo ya nje ya bidhaa na huduma ikilinganishwa na uagizaji, ambapo kwa kiasi kikubwa kimechangiwa na uagizaji wa bidhaa za kati na bidhaa mtaji zinazohusiana na shughuli za uzalishaji na uwekezaji.

Akiba ya fedha za kigeni ilifikia dola za Marekani milioni 6,329 mwishoni mwa Desemba 2025, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 5,546.9 mwishoni mwa Desemba 2024. Kiwango hiki kilitosha kugharamia uagizaji wa bidhaa na huduma kwa muda wa miezi 4.9 ya makadirio ya uagizaji, ambayo ni juu ya lengo la kitaifa na mtangamano wa EAC (Kielelezo 2.8.1).

Jedwali 2.8.1 Urari wa biashara ya bidhaa, huduma na uhamisho mali

Dola za Marekani Milioni

	Dec-24	Nov-25	Dec-25	Mwaka ulioishia Desemba 2023	2024	2025p	Mabadiliko ya asilimia
Urari wa bidhaa	-388.8	-158.9	-319.3	-6,032.3	-5,074.0	-4,399.4	-13.3
Zilozouzwa nje*	951.5	1,098.5	1,059.8	7,696.6	9,121.6	10,282.4	12.7
Zilizonunuliwa nje	1,340.2	1,257.4	1,379.1	13,728.9	14,195.6	14,681.8	3.4
Urari wa huduma	435.69	320.5	337.3	3,835.9	4,051.7	4,172.5	3.0
Mapato	696.7	593.9	626.1	6,231.7	6,846.8	7,316.8	6.9
Malipo	261.0	273.4	288.8	2,395.9	2,795.0	3,144.4	12.5
Urari wa bidhaa na huduma	46.9	161.6	18.0	-2,196.5	-1,022.3	-227.0	-77.8
Bidhaa na huduma zilizouzwa nje	1,648.1	1,692.4	1,685.8	13,928.3	15,968.4	17,599.2	10.2
Bidhaa na huduma zilizonunuliwa kutoka nje	1,601.2	1,530.8	1,667.8	16,124.8	16,990.7	17,826.1	4.9
Urari wa malipo wa vitega uchumi	-181.8	-166.4	-199.0	-1,496.6	-1,887.4	-2,072.1	9.8
Yaliyoingia	41.7	29.5	40.1	301.2	311.7	411.8	32.1
Yaliyotoka	223.5	195.9	239.1	1,797.7	2,199.2	2,483.9	12.9
Urari wa uhamisho mali ya kawaida	109.3	-5.7	16.6	732.5	529.9	283.5	-46.5
Iliyoingia	149.0	57.7	84.2	1,280.9	1,177.4	851.9	-27.6
ambapo Serikali	66.8	0.0	13.9	131.0	139.2	32.1	-76.9
Iliyotoka	39.6	63.4	67.6	548.4	647.5	568.3	-12.2
Urari wa Bidhaa, Huduma na Uhamisho Mali	-25.5	-10.6	-164.3	-2,960.6	-2,379.8	-2,015.5	-15.3

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: a- inamaanisha takwimu za awali *Zinajumuisha marekebisho ya mauzo nje ya nchi ambayo hayajarekodiwa kikamilifu

Kielelezo 2.8.1 Akiba ya fedha za kigeni

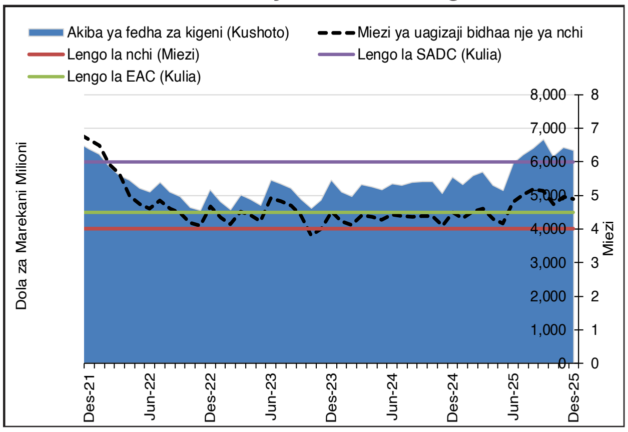

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: LHS Inaashiria skeli ya mhimili wa kushoto; RHS, Inaashiria skeli ya mhimili wa kulia

Mauzo ya nje

Mwaka 2025, mauzo ya nje ya bidhaa na huduma yaliongezeka kwa asilimia 10.2 na kufikia dola za Marekani milioni 17,599.2 kutoka dola za Marekani milioni 15,968.4 mwaka 2024. Mauzo ya nje ya bidhaa yaliongezeka hadi dola za Marekani milioni 10,282.4 mwaka 2025, kutoka dola za Marekani milioni 9,121.6 zilizorekodiwa mwaka 2024. Ongezeko hili lilitokana zaidi na mauzo ya dhahabu, bidhaa za viwandani, tumbaku, na kahawa (Kielelezo 2.8.2). Mauzo ya dhahabu, ambayo yalichangia asilimia 45.7 ya jumla ya mauzo ya nje ya bidhaa, yaliongezeka kwa asilimia 37.4 na kufikia dola za Marekani milioni 4,697.6, kutokana na bei nzuri katika soko la dunia pamoja na kuongezeka kwa uzalishaji. Mauzo ya nje ya bidhaa za viwandani yaliongezeka na kufikia dola za Marekani milioni 1,548.6 kutoka dola za Marekani milioni 1,341.3 mwaka 2024.

Mauzo ya bidhaa asilia yaliongezeka hadi dola za Marekani milioni 1,512.2 mwaka 2025, kutoka dola za Marekani milioni 1,473.3 mwaka 2024. Ukuaji huu ulitokana zaidi na kuongezeka kwa mauzo ya tumbaku na kahawa, yaliyochochewa na kuongezeka kwa bei na kiwango cha mauzo. Mauzo ya nje ya bidhaa kwa mwezi yalifikia dola za Marekani milioni 1,059.8 mwezi Desemba 2025, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 951.5 mwezi Desemba 2024, kutokana na kuongezeka kwa mauzo ya nje ya dhahabu na bidhaa za viwandani.

Kielelezo 2.8.2: Mauzo ya Nje ya Bidhaa na Huduma

Dola za Marekani Milioni

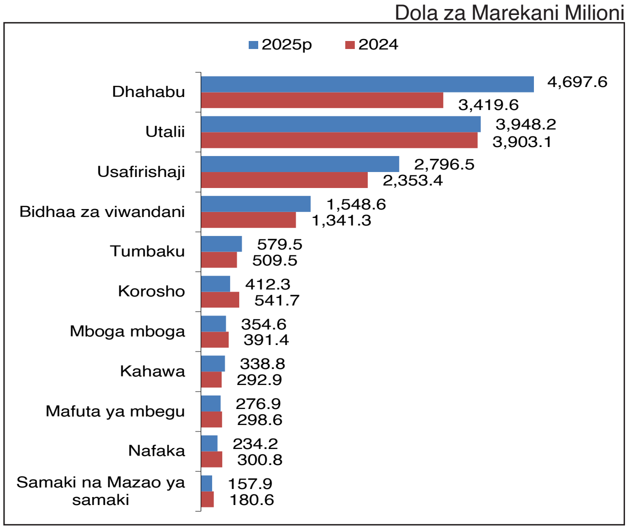

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: p- inamaanisha takwimu za awali

Mapato yatokanayo na huduma yaliongezeka kwa kiasi kikubwa hadi kufikia dola za Marekani milioni 7,316.8 mwaka 2025 kutoka dola za Marekani milioni 6,846.8 mwaka 2024. Ongezeko hili lilitokana zaidi na kuongezeka kwa mapato ya huduma za utalii na usafirishaji. Mapato ya huduma za utalii yaliongezeka hadi dola za Marekani milioni 3,948.2 mwaka 2025 kutoka dola za Marekani milioni 3,903.1 mwaka 2024, ikiwa ni sambamba na ongezeko la asilimia 7.1

la idadi ya watalii waliofikia 2,294,495. Mapato ya huduma za usafirishaji yaliongezeka hadi dola za Marekani milioni 2,796.5 mwaka 2025 kutoka dola za Marekani milioni 2,353.4 mwaka 2024, yakichangiwa zaidi na ongezeko la mapato ya usafirishaji wa bidhaa (Kielelezo 2.8.3). Kwa mwezi, mapato ya huduma yalifikia dola za Marekani milioni 626.1 mwezi Desemba 2025, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 696.7 mwezi Desemba 2024. Mwelekeo huu unatofautiana na mwenendo wa mwaka.

Kielelezo 2.8.3: Mapato ya Huduma kwa Sekta

Dola za Marekani Milioni

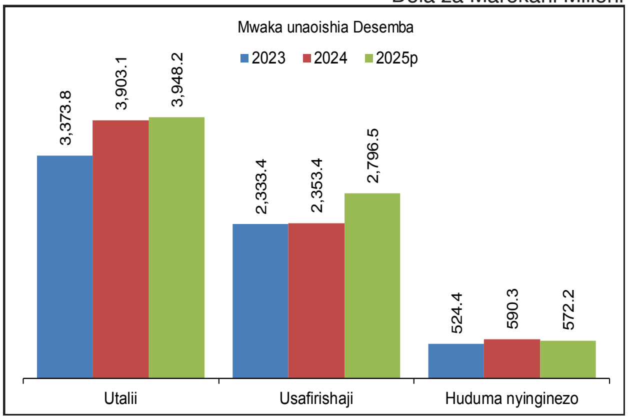

Chanzo: Ukokotoaji wa Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: Huduma nyinginezo zinajumuisha ujenzi, bima, huduma za fedha, mawasiliano ya simu, komputa na taarifa, ada za matumizi ya mali miliki ya kiakili, huduma za serikali, huduma binafsi, na huduma nyingine za kibiashara.

Uagizaji wa bidhaa na huduma

Uagizaji wa bidhaa na huduma uliongezeka hadi dola za Marekani milioni 17,826.1 mwaka 2025, ikiwa ni ongezeko la asilimia 4.9 kutoka dola za Marekani milioni 16,990.7 mwaka 2024. Ongezeko hili lilitokana zaidi na uagizaji wa bidhaa za viwandani, huduma za usafirishaji, vifaa vya usafiri viwandani, pamoja na mashine na mitambo, ambavyo kwa kiasi kikubwa ni bidhaa mtaji na kati. Uagizaji wa mafuta ulipungua kwa asilimia 6.7 hadi dola za Marekani milioni 2,380.1 kutoka dola za Marekani milioni 2,552.3. Hali inaashiria kushuka kwa bei ya mafuta katika soko la dunia (Kielelezo 2.8.4). Kwa ulinganifu wa kila mwezi, uagizaji wa bidhaa ulifikia dola za Marekani milioni 1,379.1 mwezi Desemba 2025, kutoka dola za Marekani milioni 1,340.2 mwezi Desemba 2024.

Kielelezo 2.8.4: Ulinganifu wa Uagizaji wa bidhaa na huduma

Dola za Marekani Milioni

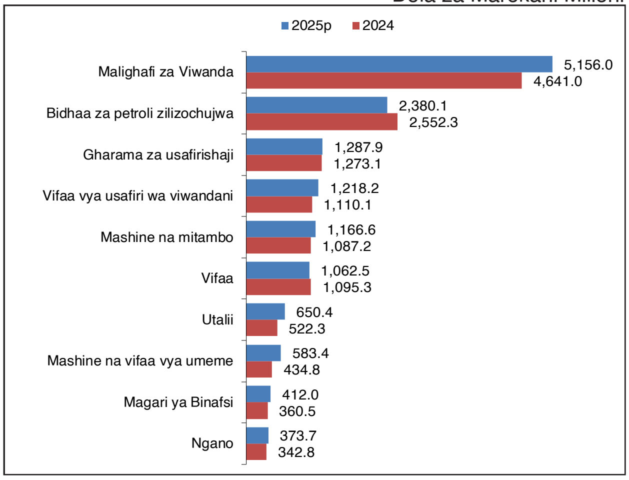

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi p inamaanisha takwimu za awali.

Malipo ya huduma yaliongezeka kwa asilimia 12.5 hadi dola za Marekani milioni 3,144.4 mwaka 2025 kutoka dola za Marekani milioni 2,795 mwaka 2024. Ongezeko hili lilitokana na kuongezeka kwa malipo ya usafirishaji, ambayo ni sambamba na mwenendo wa uagizaji bidhaa za nje (Kielelezo 2.8.5). Kwa ulinganifu wa kila mwezi, malipo ya huduma yalifikia dola za Marekani milioni 288.8 mwezi Desemba 2025, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 261 mwezi Desemba 2024.

Kielelezo 2.8.5: Malipo ya huduma

Dola za Marekani Milioni

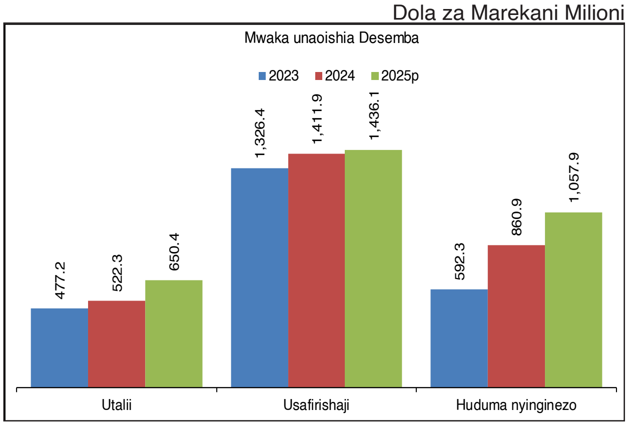

Chanzo:Ukokotoaji wa Benki kuu ya Tanzania
Tanbihi:Huduma nyingine zinajumuisha ujenzi, bima, huduma za kifedha, mawasiliano ya simu, kompyuta na taarifa, ada za matumizi ya mali miliki ya kiakili, huduma za kiserikali,huduma binafsi, na huduma nyingine za kibiashara.

Nakisi ya urari wa mapato ya vitega uchumi kwa mwaka 2025 iliongezeka hadi dola za Marekani milioni 2,072.1 ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 1,887.4 mwaka 2024. Ongezeko hili lilichangiwa na kuongezeka kwa malipo ya mapato yatokanayo na umiliki wa mtaji (hisa) na riba. Kwa ulinganifu wa kila mwezi, nakisi ya mapato ya vitega uchumi yalifikia dola za Marekani milioni 199 mwezi Desemba 2025, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 181.8 mwezi Desemba 2024.

Ziada ya urari wa uhamisho wa mali wa kawaida ilipungua na kufikia dola za Marekani milioni 283.5 mwaka 2025, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 529.9 mwaka 2024, kutokana na kupungua kwa uhamisho wa mapato binafsi. Kwa ulinganifu wa kila mwezi, ziada ya urari wa uhamisho wa mali wa kawaida ilikuwa dola za Marekani milioni 16.6 mwezi Desemba 2025, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 109.3 mwezi Desemba 2024.

3.0 Mwenendo wa Uchumi wa Zanzibar

3.1 Mfumuko wa Bei

Mfumuko wa bei wa jumla kwa mwaka ulipungua hadi asilimia 3.8 kwa mwezi Desemba 2025, kutoka asilimia 4.9 iliyorekodiwa katika mwezi kama huo kwa mwaka 2024 (Jedwali 3.1.1 na Kielelezo 3.1.1). Matokeo haya yalichangiwa zaidi na kushuka kwa mfumuko wa bei wa vyakula, ambao ulipungua hadi kufikia asilimia 5.4 kutoka asilimia 8.1 iliyorekodiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2024 ikichangiwa zaidi na kuimarika kwa hali ya upatikanaji wa chakula nchini. Mabadiliko ya bei za vyakula muhimu—ikiwemo mchele, sukari, mahindi, na unga wa ngano yalichangia kwa kiasi kikubwa kupungua kwa mfumuko wa bei wa jumla.

Vilevile, mfumuko wa bei wa bidhaa zisizo za chakula uliendelea kuwa thabiti katika kiwango cha asilimia 2.5, sawa na kiwango kilichorekodiwa Desemba, 2024. Mfumuko wa bei, uliongezeka hadi asilimia 0.8, kutoka asilimia -1.0 mwezi Novemba 2025 na asilimia 0.4 lililorekodiwa mwezi Desemba 2024.

Jedwali 3.1.1: Mwenendo wa mfumuko wa bei

Kizio: Julai 2022 =100

Kundi		Mabadiriko kila Mwezi			Mabadiriko kila mwaka		
	Uzito	Des-24	Nov-25	Des-25	Des-24	Nov-25	Des-25
Vyakula na Vinywaji Visivyo na Kileo	41.9	1.1	-2.7	2.0	7.9	5.3	6.2
Vinywaji vyenye Vileo, Tumbaku na Madawa ya binadamu	0.2	-8.3	1.8	-1.5	15.4	3.3	10.9
Mavazi na Viatu	6.3	1.4	-0.2	0.2	2.0	5.3	4.0
Makazi, Maji, Umeme, Gesi na Nishati Nyingine	25.8	-1.1	0.8	-0.5	2.8	0.0	0.6
Samani, Vifaa vya Nyumbani na Matengenezo ya Kawaida ya Nyumba	4.8	0.3	0.1	0.3	1.7	2.7	2.7
Afya	1.3	0.0	0.7	0.1	-2.4	2.1	2.2
Uchukuzi	9.1	-0.1	0.4	-0.4	1.2	3.4	3.1
Taarifa na mawasiliano	4.2	0.7	0.0	0.1	3.5	0.7	0.1
Burudani, Michezo na Utamaduni	1.1	2.1	0.7	1.1	4.9	6.4	5.3
Elimu	1.6	0.0	-0.2	0.3	2.8	0.8	1.1
Huduma za Migahawa na Malazi	1.4	0.0	0.0	0.4	13.7	1.9	2.2
Bima na Huduma za Fedha	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Huduma binafsi, Ulinzi wa Kijamii na Bidhaa na Huduma Mbalimbali	1.7	0.0	-0.3	0.2	0.8	4.5	4.8
Mfumuko wa bei wa jumla	100.0	0.4	-1.0	0.8	4.9	3.3	3.8
Mfumuko wa bei wa bidhaa za chakula	40.5	1.2	-2.8	2.0	8.1	4.5	5.4
Mfumuko wa bei wa bidhaa zisizo za chakula	59.5	-0.3	0.4	-0.1	2.5	2.4	2.5

Chanzo: Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali, Zanzibar

Kielelezo 3.1.1: Mwenendo wa mfumuko wa bei

Asilimia

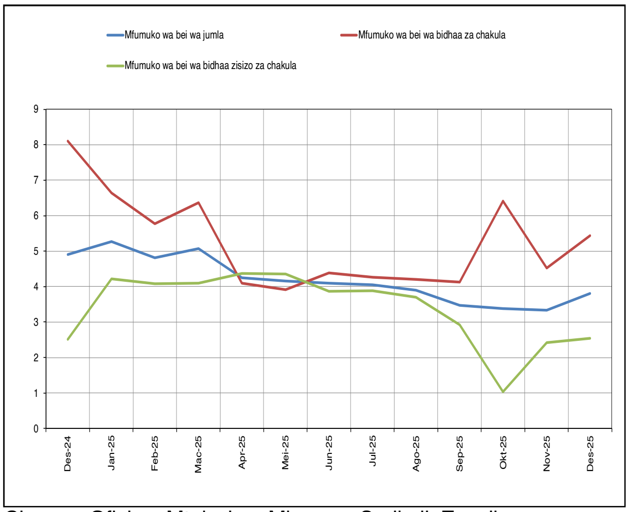

Chanzo: Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali, Zanzibar

3.2 Bajeti ya Serikali

Mapato ya Serikali yakijumuisha mapato ya ndani na misaada katika mwezi Desemba 2025 yalifikia jumla ya shilingi bilioni 229.3, yakizidi lengo kwa asilimia 2.2. Kati ya kiasi hicho, mapato ya ndani yalikua shilingi bilioni 207.4, sawa na asilimia 98.7 ya lengo, huku sehemu iliyobaki ikigharamiwa kupitia misaada.

Mapato ya kodi yalichangia asilimia 90.2 ya jumla

ya mapato ya ndani, yakionyesha mwenendo mzuri katika makundi yote ya kodi, hali iliyochangiwa zaidi na kuimarishwa kwa mifumo ya usimamizi wa kodi. Mapato yasiyo ya kodi yalifikia shilingi bilioni 20.3, sawa na asilimia 84.1 ya lengo (Kielelezo 3.2.1).

Kielelezo 3.2.1: Mapato ya Serikali

Shilingi Bilioni

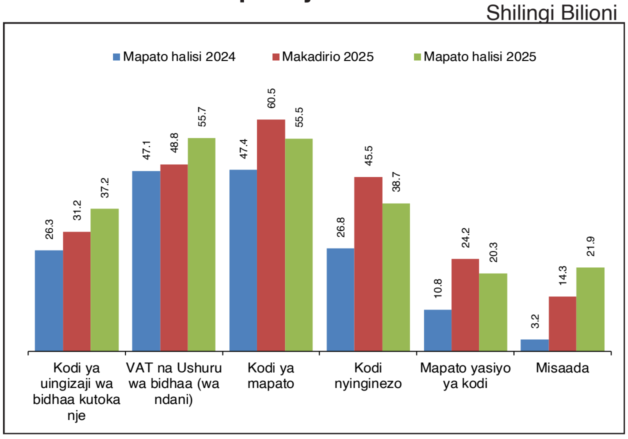

Chanzo: Ofisi ya Rais, Fedha na Mipango, Zanzibar
Tanbihi: Kodi nyingine zinahusisha tozo za hoteli, tozo za wasindikiza wageni, stampu za tozo, tozo za huduma za viwanja vya ndege na bandari, tozo za maendeleo ya barabara na petroli

Matumizi ya Serikali yalifikia shilingi bilioni 428.1 katika kipindi husika. Kati ya jumla hiyo, matumizi ya kawaida yalikuwa shilingi bilioni 183.5, huku matumizi kwa ajili ya miradi ya maendeleo yakifikia shilingi bilioni 244.7. Asilimia 65.9 ya matumizi ya maendeleo yalitokana na vyanzo vya ndani vya mapato. Mikopo kutoka vyanzo vya ndani vilitumika kujaza upungufu wa jumla ya shilingi milioni 198.8 (Kielelezo 3.2.2).

Kielelezo 3.2.2: Matumizi ya Serikali

Shilingi Bilioni

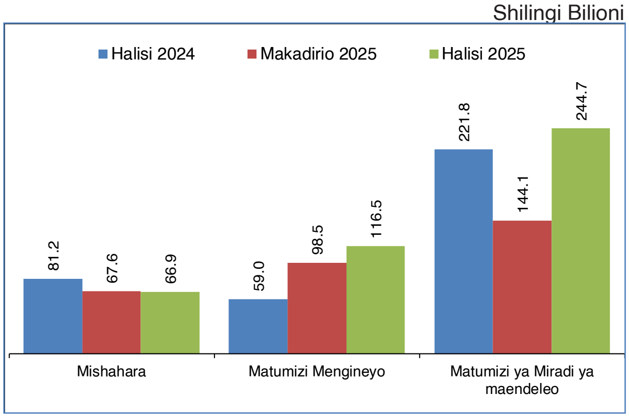

Chanzo:Ofisi ya Rais, Fedha na Mipango, Zanzibar
Tanbihi: Matumizi mengine yanahusisha uhamisho wa fedha, malipo ya riba ya deni la ndani, huduma za mfuko mkuu wa serikali na tozo zingine.

3.3 Mwenendo wa Sekta ya Nje

Urari wa malipo ya kawaida

Urari wa Malipo ya kawaida uliongezeka kwa asilimia 34 hadi kufikia dola za Marekani milioni 943.3 mwaka ulioishia Desemba 2025 ukilinganisha na kiasi kilichorekodiwa kipindi kama hicho mwaka ulioshia 2024. Ongezeko la urari wa malipo umechangiwa zaidi na mapato ya huduma, hususan kutoka kwenye shughuli zinazohusiana na utalii (Jedwali 3.3.1).

Jedwali 3.3.1: Urari wa malipo

Dola za Marekani Milioni

Maelezo	Des-24	Nov-25	Des-25P	Mwaka unaoishia Desemba 2024	Mwaka unaoishia Desemba 2025p	Ongezeko/ Upungufu (Asilimia)
Urari wa bidhaa (Halisi)	-50.5	-54.3	-53.4	-440.4	-484.5	10.0
Zilizouzwa nje	1.4	4.9	5.6	53.9	82.8	53.6
zilizonunuliwa kutoka nje	51.9	59.3	59.0	494.3	567.2	14.8
Urari wa huduma (halisi)	141.9	109.9	113.1	1,126.4	1,409.9	25.2
Mapato	152.1	120.9	119.7	1,223.2	1,509.1	23.4
Malipo	10.2	11.0	6.6	96.8	99.2	2.5
Urari wa bidhaa na huduma (halisi)	91.5	55.6	59.7	686.0	925.5	34.9
Bidhaa na huduma zilizouzwa nje	153.5	125.9	125.3	1,277.1	1,591.9	24.7
Bidhaa na huduma zilizonunuliwa kutoka nje	62.0	70.2	65.6	591.1	666.5	12.8
Urari wa mapato ya msingi (halisi)	0.9	0.8	0.3	16.0	15.8	-1.6
Yaliyoingia	1.2	0.9	0.4	23.3	21.1	-9.5
Yaliyotoka	0.4	0.1	0.0	7.3	5.3	-26.8
Urari wa uhamishaji Mali (halisi)	0.1	0.1	0.2	2.1	2.1	0.5
Iliyoingia	0.2	0.1	0.4	3.9	3.6	-6.8
Iliyotoka	0.1	0.0	0.2	1.8	1.5	-15.3
Urari wa Bidhaa,huduma na uhamishaji mali	92.4	56.5	60.2	704.1	943.3	34.0

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania, benki na uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania.

Tanbihi: p inaashiria Takwimu za awali; fob, 'freight on board'.

Mauzo ya nje

Mauzo ya bidhaa na huduma nje ya nchi yaliongezeka kwa asilimia 24.7 hadi kufikia dola za Marekani milioni 1,591.9 ikilinganishwa na kiasi kilichorekodiwa katika mwaka ulioishia Disemba 2024 (Jedwali 3.3.1). Mapato ya huduma yaliendelea kuwa mchango mkubwa katika mauzo ya nje ya bidhaa na huduma, yakichochewa na ongezeko la idadi ya watalii, ambao waliongezeka kwa asilimia 24.5 na kufikia wageni 917,167 katika mwaka uliohitimishwa Disemba 2025.

Kwa upande mwingine, thamani ya mauzo ya nje ya karafuu iliongezeka zaidi ya mara mbili na kufikia dola za Marekani milioni 29.8 kutoka katika kiasi kilichorekodiwa mwaka 2024, hali inayoakisi mzunguko wa uzalishaji wa zao hilo (Jedwali 3.3.2). Kwa ulinganifu wa kila mwezi, mauzo ya nje ya bidhaa na huduma yalipungua hadi dola za Marekani milioni 125.3 mwezi Desemba 2025 kutoka dola za Marekani milioni 153.5 zilizorekodiwa mwezi Desemba 2024.

Jedwali 3.3.2: Uuzaji wa bidhaa

Dola za Marekani Milioni

Maelezo	Uniti	Des-24	Nov-25^{P}	Des-25p	Mwaka unaoishia Novemba 2024	Mwaka unaoishia Novemba 2025^{p}	Ongezeko/Upungufu (Asilimia)
Mauzo ya nje ya bidhaa za asili							
Karafuu							
Thamani	000' ya USD	0.0	2,741.8	3,108.7	14,189.8	29,802.9	110.0
Kiasi	000' kwa Tani	0.0	0.4	0.5	2.4	4.7	99.5
Bei kwa Unit	USD/Tani	0.0	6,751.1	6,706.8	6,026.9	6,345.7	5.3
Mauzo ya nje ya bidhaa zisizo za asili							
Mwani							
Thamani	000' ya USD	221.6	149.0	235.8	4,504.4	6,283.9	39.5
Kiasi	000' kwa Tani	0.4	0.3	0.4	7.8	11.0	41.4
Bei kwa Unit	USD/Tani	511.9	524.9	548.0	580.6	572.6	-1.4
Bidhaa za Viwandani	000' ya USD	889.8	992.3	1,396.1	22,469.6	29,825.1	32.7
Bidhaa za samaki	000' ya USD	67.0	38.2	78.8	2,203.4	2,409.5	9.4
Mauzo ya nje ya nchini kwa bidhaa nyingine	000' ya USD	203.0	542.6	738.0	10,551.1	14,473.7	37.2
Jumla Ndogo	000' ya USD	1,381.3	1,722.1	2,448.7	39,728.5	52,992.2	33.4
Jumla Kuu	USD ('000')	1,381.3	4,463.9	5,557.4	53,918.3	82,795.1	53.6

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania.

Uagizaji wa bidhaa na huduma

Uagizaji wa bidhaa na huduma uliongezeka kwa asilimia 12.8 hadi dola za Marekani milioni 666.5 katika mwaka ulioishia Disemba 2025, ikilinganishwa na kiasi kilichorekodiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2024 (Jedwali 3.3.1). Matokeo haya yalichangiwa zaidi na kuongezeka kwa uagizaji wa bidhaa za mitaji, na bidhaa za matumizi.

Uagizaji wa bidhaa za mtaji uliongezeka kwa asilimia 42.9 na kufikia dola za Marekani milioni 83.1. Ongezeko hili lilitokana na kuongezeka kwa uagizaji wa mashine na vifaa vya umeme, bidhaa za matumizi ulitokana na kuongezeka kwa uagizaji wa vifaa vya usafiri visivyo vya viwandani pamoja na bidhaa nyingine za matumizi, ikiwemo viatu na bidhaa zinazohusiana (Jedwali 3.3.3). Kwa ulinganifu wa kila mwezi, uagizaji wa bidhaa na huduma uliongezeka na kufikia dola za Marekani milioni 65.6 mwezi Disemba 2025, kutoka dola za Marekani milioni 62.0 zilizorekodiwa mwezi Desemba 2024.

Jedwali 3.3.3: Uagizaji wa bidhaa

Dola za Marekani Milioni

Maelezo	Des-24	Nov-25	Des-25^{p}	Mwaka unaoishia Oktoba 2024	Mwaka unaoishia Oktoba 2025^{p}	Ongezeko/Upungufu (Asilimia)
Bidhaa za Mtaji	5.5	10.2	9.2	58.2	83.1	42.9
Mitambo na vifaa vya kimitambo	2.6	4.1	3.8	21.6	32.6	51.2
Vifaa vya usafirishaji Kiwandani	1.3	1.0	1.4	19.3	15.8	-18.0
Mashine na Vifaa vya Umeme	0.8	4.5	2.9	11.8	23.5	99.6
Bidhaa nyingine za mtaji	0.8	0.6	1.2	5.6	11.2	---
Bidhaa za uzalishaji wa kati	39.7	38.0	32.1	368.7	397.9	7.9
Vifaa vya viwandani	12.6	13.3	15.3	98.7	160.4	62.5
Ambazo ni chuma na bidhaa zinazotokana navyo	3.9	1.8	3.2	19.5	30.2	55.1
Plastiki na bidhaa zake	1.2	2.2	1.5	6.2	12.2	95.4
Mbolea	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-14.3
Nishati na mafuta	15.9	14.1	6.4	164.1	116.2	-29.2
ambazo ni bidhaa safi za mafuta	15.9	14.1	6.4	162.4	116.2	-28.5
Vifaa	2.0	4.4	3.1	15.4	25.8	67.3
Chakula na Vinywaji kwa Matumizi ya Viwandani	8.4	5.0	5.9	69.9	79.5	13.7
ambazo ni nafaka ya ngano	3.9	3.4	2.1	25.9	23.6	-8.9
Mafuta ya kula	2.3	1.3	2.6	26.9	37.8	40.7
Sukari kwa Matumizi ya Viwandani	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	38.2
Magari ya matumizi ya nyumbani	0.8	1.1	1.3	20.6	16.0	-22.3
Bidhaa za Matumizi ya Mwisho	6.7	11.0	9.1	67.4	86.2	27.9
Chakula na vinywaji vinavyotumika hasa kwa matumizi ya nyumbani	1.5	2.1	1.5	16.7	16.6	-0.3
Vifaa vya Usafirishaji Visivyo vya Viwandani	0.1	0.2	0.3	1.9	2.8	46.2
ambazo ni pikipiki na baiskeli zilizowekwa na mota ndogo ya ziada	0.1	0.1	0.1	0.8	1.0	27.3
Bidhaa nyingine za matumizi ya mwisho	5.0	8.7	7.3	48.8	66.8	37.0
ambazo ni bidhaa za dawa	0.7	0.1	0.1	3.1	2.8	-9.2
Dawa za kuua wadudu na bidhaa zinazofanana	0.0	0.1	0.1	0.4	0.5	15.0
Sabuni na dawa za kusafisha	0.5	1.1	0.6	4.0	5.8	44.1
Vitambaa na Mavazi	0.5	0.6	0.7	5.4	6.3	16.5
Viatu na bidhaa nyingine	0.2	0.3	0.3	2.4	3.4	38.2
Karatasi na bidhaa zake	0.3	0.1	0.3	2.5	1.6	-35.6
Jumla (f.o.b)	51.9	59.3	50.4	494.3	567.2	14.8

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania.

Tanbihi: p inaashiria takwimu za awali; "---", badiliko linalozidi asilimia 100; f.o.b Mzigo ndani ya chombo

VIAMBATISHO

Jedwali A1: Viashiria vya Kiuchumi

		2020	2021	2022	2023[r]	2024[p]
Ukuaji wa Pato la Taifa na Mfumuko wa bei						
1.1 Ukuaji wa Pato la Taifa kwa Bei za Miaka Husika	Asilimia	8.1	7.4	9.4	10.5	9.6
1.2 Ukuaji halisi wa Pato la Taifa	Asilimia	4.5	4.8	4.7	5.1	5.5
1.3 Wastani Pato kwa Kila Mtu kwa bei za miaka inayohusika	'000' Sh.	2,597.7	2,705.4	2,854.1	3,058.8	na
1.4 Wastani Pato kwa Kila Mtu kwa bei za miaka inayohusika	Dola ya Marekani	1,132.3	1,177.4	1,239.3	1,284.1	na
1.5 Kasi ya Upandaji Bei	Asilimia	3.3	3.7	4.3	3.8	3.1
1.6 Uwiano wa Akiba kwa Pato halisi la Taifa (net national disposable income)	Asilimia	16.5	17.3	19.7	21.9	na
Takwimu za Kifedha na Riba						
2.1 Ukuaji wa Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	Asilimia	5.7	15.5	11.6	14.1	11.1
2.2 Ukuaji wa Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2)	Asilimia	8.2	17.6	12.1	11.9	9.2
2.3 Ukuaji wa Ujazi wa fedha, kwa tafsiri finyu (M1)	Asilimia	7.5	23.1	7.5	8.7	11.2
2.4 Ukuaji Fedha ya msingi (M0)	Asilimia	-4.0	17.3	15.8	3.7	19.1
2.5 Ukuaji wa Mikopo kwa Sekta Binafsi	Asilimia	3.1	10.0	22.5	17.3	12.4
2.6 Uwiano wa Mikopo kwa Sekta Binafsi kwa pato la taifa[1]	Asilimia	14.0	14.3	16.0	17.0	17.4
2.7 Uwiano wa Mikopo kwa sekta binafsi kwa mikopo yote	Asilimia	77.7	74.4	72.9	73.9	75.9
2.8 Riba za Amana za miezi 12	Asilimia	8.3	8.3	8.5	8.7	9.2
2.9 Riba za dhamana za serikali kwa ujumla	Asilimia	4.4	4.8	4.7	7.3	10.7
2.10 Riba ya mikopo ya muda mrefu hadi miaka mitano (3-5 years)	Asilimia	16.2	16.0	15.7	15.6	15.3
Mizania ya Malipo na Nchi za Nje						
3.1 Bidhaa Zilizouzwa Nje	Dola Millioni	6,371.7	6,756.2	7,223.8	7,696.6	9,121.6
3.2 Bidhaa Zilizoagizwa kutoka Nje ya Nchi	Dola Millioni	-7,831.7	-10,003.4	-14,208.7	-13,728.9	-14,278.9
3.3 Urari wa Biashara	Dola Millioni	-1,460.0	-3,247.1	-6,984.9	-6,032.3	-5,157.2
3.4 Urari wa Malipo ya Kawaida	Dola Millioni	-1,458.5	-2,374.3	-5,482.2	-2,960.6	-2,032.0
3.5 Urari wa malipo yote	Dola Millioni	-764.9	1,852.1	-988.4	52.3	80.5
3.6 Akiba ya Fedha za Kigeni	Dola Millioni	4,767.7	6,386.0	5,177.2	5,450.1	5,546.9
3.7 Akiba ya fedha za kigeni (miezi)	Miezi	5.6	6.6	4.7	4.5	4.5
3.8 Kiwango cha kubadili fedha:						
Wastani wa mwaka	Thamani ya Tshs/Dola	2,294.1	2,297.8	2,303.1	2,382.1	2,597.3
Mwisho wa kipindi	Thamani ya Tshs/Dola	2,298.5	2,297.6	2,308.9	2,501.4	2,374.7
		2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Mwenendo wa Mapato na Matumizi						
4.1 Uwiano wa mapato ya ndani kwa Pato la Taifa[1]	Asilimia	15.0	13.7	14.9	15.0	15.0
4.2 Uwiano wa misaada kwa Pato la Taifa[1]	Asilimia	0.7	0.5	0.4	0.3	0.3
4.3 Uwiano wa Matumizi ya kawaida kwa Pato la Taifa[1]	Asilimia	10.1	9.9	9.8	11.0	11.0
4.4 Uwiano wa matumizi ya maendeleo kwa Pato la Taifa[1]	Asilimia	7.1	7.8	9.2	7.4	7.4
4.5 Uwiano wa nakisi isiyojumuisha misaada kwa Pato la Taifa[1]	Asilimia	-2.2	-4.0	-4.1	-3.4	-3.4
4.6 Uwiano wa nakisi ya Jumla kwa Pato la Taifa[1,2]	Asilimia	-1.9	-4.0	-3.6	-3.1	-3.1
Deni la nje	Dola Millioni	22,952.7	25,519.3	27,832.5	30,252.7	31,950.9
5.1 Mikopo iliyopokelewa	Dola Millioni	20,958.4	23,250.9	25,392.8	27,889.3	30,416.1
5.2 Riba ambayo haijalipwa	Dola Millioni	1,994.3	2,268.4	2,439.7	2,363.4	1,534.8

Chanzo: Wizara ya Fedha; Benki kuu ya Tanzania; na Mamlaka ya mapato Tanzania

Tanbihi: [1] Imekokotolewa kwa kuzingatia Pato la Taifa kwa bei za miaka husika; [2] inajumuisha misaada, matumizi yaliyochelewa (expenditure float)

n.a - haipatikani, p - ni takwimu za muda

Jedwali A2: Mwenendo wa Mapato na Matumizi ya Serikali – Tanzania Bara

Shilingi Milioni

	Bajeti ya	Julai - Novemba 2025		Novemba 2025	
	2025/26	Makadirio	Halisi	Makadirio	Halisi
Mapato ya ndani (yakijumuisha Mamlaka za Serikali za Mitaa)	40,466,131.4	15,564,603.3	15,845,979.3	3,160,842.0	3,087,945.6
Mapato ya Serikali Kuu	36,857,734.1	14,851,959.0	15,192,334.3	3,018,588.8	2,981,774.4
Mapato yatokanayo na kodi	32,175,999.8	12,367,935.8	13,105,477.5	2,569,658.9	2,614,474.3
Ushuru wa forodha	11,562,965.6	4,849,003.7	4,994,038.5	1,098,695.9	994,848.9
Kodi ya bidhaa na huduma	7,016,470.7	2,712,192.8	2,696,645.6	609,984.0	585,529.6
Kodi ya mapato	11,367,876.5	3,831,105.0	4,554,110.8	645,492.3	821,821.9
Kodi nyingine	4,887,699.8	975,634.3	860,682.6	215,486.7	212,273.9
Mapato yasiyotokana na kodi	4,681,734.3	2,484,023.2	2,086,856.7	448,929.9	367,300.1
Mapato ya Mamlaka za Serikali za Mitaa	1,680,506.8	712,644.3	653,645.1	142,253.2	106,171.2
Jumla ya matumizi[1]	48,774,989.1	19,193,255.3	20,382,960.3	3,780,464.3	3,728,417.4
Matumizi ya kawaida	31,281,255.8	12,166,206.9	12,719,724.5	2,449,064.5	2,619,077.3
Mishahara	10,917,466.8	5,382,520.1	5,395,764.5	1,088,314.4	1,091,456.0
Malipo ya riba za mikopo	6,493,715.4	2,564,849.4	2,202,060.9	414,267.3	409,025.5
Ya ndani	3,697,288.1	1,503,260.1	1,417,810.2	259,759.4	292,764.0
Ya nje	2,796,427.3	1,061,589.3	784,250.7	154,507.9	116,261.5
Matumizi mengine ya kawaida	7,088,606.6	4,218,837.4	5,121,899.1	946,482.8	1,118,595.8
Matumizi ya maendeleo	17,493,733.4	7,027,048.4	7,663,235.8	1,331,399.8	1,109,340.1
Fedha za ndani	12,117,828.4	5,333,330.5	6,706,357.9	842,788.1	894,677.1
Fedha za nje	5,375,904.9	1,693,717.9	956,877.9	488,611.8	214,663.0
Nakisi ya bajeti bila ya misaada	-8,308,857.7	-3,628,652.0	-4,536,981.0	-619,622.3	-640,471.8
Misaada	1,069,884.4	389,487.2	340,571.2	103,767.9	48,501.0
Ya bajeti	113,796.3	0.0	0.0	0.0	0.0
Ya miradi	846,976.2	318,214.9	301,299.2	70,144.3	25,413.0
Ya kisekta	109,111.9	71,272.4	39,272.0	33,623.7	23,088.0
Nakisi ya bajeti ikijumuisha misaada	-6,401,157.9	-3,239,164.8	-4,196,409.8	-515,854.4	-591,970.8
Marekebisho (Adjustments to cash and other items (net))	0.0	0.0	-562,249.7	0.0	450,788.5
Balansi ya jumla	-7,238,973.3	-3,239,164.8	-4,763,251.2	-515,854.4	-141,182.3
Ugharamiaji wa nakisi ya bajeti	7,238,973.3	3,239,164.8	4,763,251.2	515,854.4	141,182.3
Ufadhili kutoka nje halisi	4,286,343.5	1,503,236.4	1,507,133.7	521,625.4	-47,078.8
Mikopo	5,966,414.1	2,827,188.6	2,717,334.0	733,043.5	166,162.0
Mikopo ya bajeti	1,627,221.4	149,604.7	1,143,646.0	0.0	0.0
Mikopo ya miradi	4,339,192.6	2,677,583.8	1,573,688.0	733,043.5	166,162.0
ambayo: Mikopo ya masharti ya kibiashara	2,629,011.8	1,401,657.1	977,611.4	376,503.6	0.0
Mikopo ya kisekta	80,624.2	28,303.9	20,230.0	28,303.9	0.0
Marejesho ya mitaji ya mikopo ya nje	-4,389,706.5	-1,352,256.0	-1,230,430.3	-239,722.1	-213,240.8
Ufadhili wa ndani halisi[2]	2,952,629.8	1,735,928.4	3,256,117.5	-5,771.0	188,261.1
Mikopo kutoka benki na vyanzo vingine	2,952,629.8	1,735,928.4	3,256,117.5	-5,771.0	188,261.1
Mikopo ya benki	2,466,103.9	1,449,887.0	2,653,432.7	-4,820.1	121,366.5
Mikopo toka vyanzo vingine (baada ya marejesho ya mitaji ya miko	486,526.0	286,041.4	602,684.8	-950.9	66,894.6
Mikopo ya ndani (rollover)	3,325,556.5	801,869.1	876,007.6	250,454.3	168,054.6
Kulipa mitaji ya mikopo ya ndani	-3,325,556.5	-801,869.1	-876,007.6	-250,454.3	-168,054.6

Chanzo: Wizara ya Fedha
Note: [1] Haijajumuisha marejesho ya mitaji ya mikopo na matumizi yaliyochelewa (expenditure flo
[2] Thamani chanya ina maana ya ufadhili, na thamani hasi ina maana ya malipo au ongezeko la amana

Jedwali A3: Tathmini za Amana

Shilingi Bilioni

Kipengere	Des-24	Jan-25	Feb-25	Mac-25	Apr-25	Mei-25	Jun-25	Jul-25	Ago-25	Sep-25	Okt-25	Nov-25	Des-25
Rasilimali halisi za nje	13,558.2	12,688.5	14,706.2	15,442.1	14,658.6	14,028.1	15,509.5	15,726.1	15,766.0	15,896.7	15,715.4	16,298.6	15,283.5
Rasilimali halisi za nje za Benki Kuu	11,863.4	10,927.2	13,020.1	13,217.7	12,273.9	11,844.6	13,623.0	13,884.0	13,933.2	14,467.3	13,334.3	13,892.1	13,707.3
Rasilimali halisi za nje za mabenki	1,694.8	1,761.4	1,686.1	2,224.4	2,384.7	2,183.6	1,886.5	1,842.1	1,832.8	1,429.3	2,381.1	2,406.5	1,576.1
Rasilimali halisi za ndani	35,346.8	37,146.0	35,942.2	36,699.8	38,679.1	39,313.4	39,973.8	40,565.0	41,689.9	41,957.4	44,073.3	44,560.0	46,240.8
Madai ya ndani	47,559.0	49,255.1	48,836.1	50,109.3	51,989.3	52,813.1	52,139.4	52,548.3	54,561.2	54,854.2	56,509.3	57,629.3	57,160.1
Madai halisi kwa Serikali Kuu	11,461.6	12,679.0	11,853.4	12,110.0	13,233.5	13,021.1	11,590.4	11,576.1	13,030.4	12,854.4	14,122.4	14,243.8	12,575.5
Mikopo kwa sekta binafsi	36,097.4	36,576.1	36,982.7	37,999.3	38,755.8	39,792.0	40,549.0	40,972.2	41,530.9	41,999.9	42,386.9	43,385.5	44,584.6
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	48,905.0	49,834.5	50,648.4	52,141.9	53,337.7	53,341.5	55,483.3	56,291.1	57,455.9	57,854.0	59,788.6	60,858.6	61,524.3
Fedha zilizo kwenye mzunguko	7,351.6	6,997.7	6,954.5	7,190.0	7,024.1	7,438.9	7,874.8	8,122.1	8,036.4	7,730.8	8,410.1	8,545.0	8,492.3
Amana za hundi	22,454.7	23,353.0	23,777.1	24,483.7	25,351.5	25,031.6	25,988.3	26,155.4	27,442.8	28,352.1	29,032.2	28,992.7	29,559.5
Amana za akiba na muda maalumu	19,098.7	19,483.8	19,916.7	20,468.2	20,962.1	20,871.0	21,620.3	22,013.5	21,976.7	21,771.2	22,346.4	23,320.9	23,472.5
Fedha taslim (M0)	12,024.5	11,670.3	12,078.7	11,793.1	11,878.9	11,800.7	12,451.7	13,423.8	13,537.9	13,717.6	15,068.7	15,135.7	14,508.3
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	48,905.0	49,834.5	50,648.4	52,141.9	53,337.7	53,341.5	55,483.3	56,291.1	57,455.9	57,854.0	59,788.6	60,858.6	61,524.3
Amana za fedha za kigeni (FCD)	11,765.3	12,419.3	12,818.2	13,605.9	13,846.3	13,543.4	13,769.3	13,653.2	13,696.3	13,337.2	13,882.1	14,056.5	13,381.1
Amana za fedha za kigeni (Dola milioni)	*4,954.3*	*4,995.3*	*4,951.9*	*5,120.7*	*5,169.1*	*5,045.8*	*5,286.6*	*5,369.8*	*5,560.2*	*5,462.9*	*5,662.4*	*5,768.4*	*5,461.3*
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2)	37,139.7	37,415.2	37,830.2	38,536.0	39,491.4	39,798.1	41,714.0	42,637.9	43,759.6	44,516.8	45,906.5	46,802.2	48,143.2
Amana za akiba na muda maalum zilizo katika shilingi ya Kitanzania	14,234.2	14,342.2	14,711.5	14,994.3	15,478.3	15,583.2	16,060.1	16,406.3	16,357.2	16,600.4	16,848.4	17,618.1	17,944.2
Ujazi wa fedha, kwa tafsiri finyu (M1)	22,905.5	23,073.0	23,118.8	23,541.7	24,013.1	24,214.9	25,653.9	26,231.6	27,402.4	27,916.4	29,058.1	29,184.1	30,199.0
Fedha zilizo kwenye mzunguko	7,351.6	6,997.7	6,954.5	7,190.0	7,024.1	7,438.9	7,874.8	8,122.1	8,036.4	7,730.8	8,410.1	8,545.0	8,492.3
Amana za hundi	15,553.9	16,075.4	16,164.2	16,351.7	16,989.0	16,776.0	17,779.1	18,109.4	19,366.0	20,185.6	20,648.0	20,639.0	21,706.7

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali A4: Muundo wa Viwango vya Riba

Asilimia

Kipengere	2024 Des	2025 Jan	Feb	Mac	Apr	Mei	Jun	Jul	Ago	Sep	Okt	Nov	Des
A: Riba za mikopo/amana zilizo katika shilingi													
1. Riba katika soko la fedha baina ya mabenki													
Siku 1 (*Overnight*)	7.07	7.69	7.87	7.91	7.90	7.95	7.93	6.62	6.15	6.29	6.45	6.08	6.00
Siku 2-7	7.38	7.74	8.02	8.02	7.98	7.96	7.96	7.43	6.52	6.43	6.29	6.19	6.30
Siku 8-14	7.68	8.51	8.62	8.21	8.08	8.28	8.12	7.57	6.71	6.93	6.92	6.84	6.26
Siku 15-30	9.40	8.58	8.77	8.44	8.37	8.35	6.95	7.12	6.87	7.35	7.07	7.23	6.40
Siku 31-60	8.88	9.03	8.00	9.83	8.53	8.53	8.53	8.53	6.90	7.50	7.28	7.00	7.20
Siku 61-90	9.00	6.75	7.00	9.83	9.11	9.14	9.14	9.14	9.14	9.14	9.14	7.00	8.11
Siku 91-180	7.87	7.87	10.42	10.08	12.00	12.00	12.00	11.39	7.00	7.00	9.75	8.89	8.89
Zaidi ya siku 180	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93
Riba ya jumla	7.41	7.80	8.06	8.12	8.00	7.98	7.94	7.35	6.48	6.45	6.38	6.30	6.29
2. Riba ya mikopo ya siku 1 kati ya mabenki na	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	7.75	7.75	7.75	7.75	7.75	7.75
3. Riba ya mikopo ya muda mfupi toka kwa	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	4.79	4.79	4.79	5.75
4. Riba ya mikopo ya muda mfupi kwa	6.26	7.21	7.21	7.21	7.21	7.21	7.21	5.77	5.78	5.76	5.76	5.77	5.75
5. Riba ya dhamana za serikali													
Siku 35	5.93	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.20	5.94	5.64	5.38
Siku 91	5.94	7.76	7.76	7.42	7.50	7.50	7.50	7.46	7.36	6.81	6.21	6.08	5.93
Siku 182	8.30	8.20	8.20	8.20	8.47	8.24	8.24	8.24	7.46	6.56	6.41	5.92	5.91
Siku 364	12.95	12.63	11.99	10.11	8.92	8.92	8.92	8.13	6.79	5.99	6.00	6.45	6.24
Riba ya jumla	12.95	12.51	11.93	10.10	8.86	8.89	8.89	8.13	6.83	6.03	6.27	6.25	5.87
6. Riba za hati fungani za serikali													
Miaka miwili	11.64	11.64	12.55	12.55	12.08	12.08	12.08	12.17	12.17	12.17	10.05	10.05	10.05
Miaka mitano	12.41	12.41	12.41	13.14	13.14	12.94	12.94	13.18	13.18	12.48	12.48	10.54	10.54
Miaka saba	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71
Miaka kumi	13.26	14.08	14.08	14.08	14.26	14.26	14.26	13.74	13.74	13.74	12.45	12.45	12.45
Miaka kumi na tano	15.76	15.76	15.76	14.63	14.63	14.63	14.63	14.63	13.91	13.91	13.91	12.08	12.08
Miaka ishirini	15.71	15.71	15.28	15.28	15.11	15.11	14.50	14.50	14.50	13.55	13.55	13.55	12.02
Miaka ishirini na tano	15.93	15.84	15.84	15.84	15.84	15.29	14.80	14.80	14.42	13.19	13.19	13.19	13.19
7. Riba inayotumika kutathmini dhamana	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.25	8.25	8.25	8.25	8.25	8.25
8. Riba za amana za akiba	2.84	2.97	2.98	2.86	2.89	2.52	2.90	2.90	2.90	2.92	2.93	2.88	3.02
9. Riba za jumla za amana za muda maalum	8.33	8.31	8.13	8.00	7.82	8.58	8.74	8.83	8.61	8.50	8.36	8.54	8.36
Mwezi 1	10.68	9.60	9.90	9.88	7.94	10.47	9.90	11.50	10.70	9.65	9.10	9.31	9.35
Miezi 2	8.90	9.61	9.02	8.81	8.78	9.25	9.85	10.75	10.07	9.28	10.09	9.67	9.34
Miezi 3	9.26	8.84	9.24	9.42	9.43	9.85	11.12	10.19	8.59	9.61	9.38	9.42	9.70
Miezi 6	9.30	9.86	9.40	9.68	9.36	9.82	10.28	10.28	10.44	10.12	10.06	10.01	9.96
Miezi 12	9.62	10.08	9.48	8.14	9.27	9.72	9.79	9.88	9.99	9.84	9.21	10.02	9.58
Miezi 24	7.71	7.23	6.94	6.90	6.66	7.49	6.95	5.99	7.16	7.63	7.05	7.92	7.21
10. Riba za amana kwa wateja wakubwa	10.39	11.80	11.40	10.35	10.52	10.64	11.21	10.72	10.99	11.05	11.22	11.67	11.66
11. Wastani wa riba za mikopo	15.71	15.73	15.14	15.50	15.16	15.18	15.23	15.16	15.07	15.18	15.19	15.27	15.24
Muda mfupi (Hadi mwaka 1)	15.74	15.70	15.77	15.83	16.15	15.96	15.69	15.51	15.64	15.52	15.50	15.53	15.46
Muda wa kati (Mwaka 1 hadi 2)	16.79	16.89	16.06	16.56	16.33	16.35	16.49	16.41	16.45	16.26	16.42	16.42	16.42
Muda wa kati (Miaka 2 hadi 3)	16.21	16.35	15.53	16.44	15.25	15.24	15.38	15.22	15.01	15.19	15.13	15.18	15.43
Muda mrefu (Miaka 3 hadi 5)	15.24	15.25	14.09	14.32	13.88	14.19	14.35	14.39	14.02	14.26	14.24	14.43	14.29
Muda mrefu (Zaidi ya Miaka 5)	14.58	14.45	14.25	14.36	14.19	14.17	14.25	14.28	14.22	14.66	14.68	14.79	14.61
12. Riba za mikopo kwa wateja wakubwa	12.83	12.80	13.42	12.94	12.88	12.99	12.68	12.56	12.72	12.84	12.40	12.61	12.38
B: Fedha za kigeni													
1. Riba za amana													
Amana za akiba	0.81	0.90	0.76	0.77	0.53	1.33	0.89	0.83	0.93	0.98	1.75	0.57	0.87
Riba za jumla za amana za muda maalum	4.20	4.22	3.66	2.98	2.94	3.65	3.60	3.75	4.11	3.94	4.17	4.03	3.67
Mwezi 1	3.58	4.36	3.52	3.01	2.43	2.46	2.47	2.50	2.46	2.46	2.44	2.45	2.45
Miezi 2	4.72	4.77	3.50	2.34	2.08	3.54	3.52	3.02	4.02	4.98	4.93	6.12	2.96
Miezi 3	4.79	4.47	3.31	2.23	3.62	3.53	3.03	4.31	4.98	2.56	4.55	2.87	4.92
Miezi 6	4.36	3.89	4.11	3.81	3.55	4.61	4.92	4.94	4.60	5.10	5.05	5.25	4.82
9 months	3.54	3.62	3.88	3.50	3.01	4.10	4.06	4.00	4.47	4.61	3.86	3.47	3.19
Miezi 12	8.80	8.83	8.97	8.93	8.89	8.81	8.70	8.82	8.59	8.43	8.71	8.52	8.61
Muda mfupi (Hadi mwaka 1)	9.44	9.89	9.93	9.99	9.97	9.99	9.93	9.91	9.89	9.89	9.88	9.89	9.91
Muda wa kati (Mwaka 1 hadi 2)	7.78	7.58	7.64	7.94	8.16	8.39	8.22	8.23	8.11	7.49	7.73	7.65	7.68
Muda wa kati (Miaka 2 hadi 3)	9.19	8.81	8.57	8.28	8.23	8.49	6.88	7.03	7.16	7.25	7.43	7.49	8.31
Muda mrefu (Miaka 3 hadi 5)	8.23	8.18	9.11	8.61	8.36	8.17	9.43	9.42	9.30	9.16	9.23	9.30	8.50
Muda mrefu (zaidi ya miaka 5)	9.34	9.70	9.62	9.83	9.70	9.01	9.06	9.52	8.49	8.35	9.28	8.28	8.66

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali A5: Mizania ya Malipo ya Nje

	2020	2021	2022	2023	2024p
A. Urari wa Malipo ya Kawaida	**-1,458.5**	**-2,374.3**	**-5,482.2**	**-2,960.6**	**-2,032.0**
Bidhaa: Zilizouzwa nje ya nchi (f.o.b)	6,371.7	6,756.2	7,223.8	7,696.6	9,121.6
Bidhaa asilia	808.1	627.9	766.5	953.3	1,473.3
Bidhaa zisizo asilia	5,253.3	5,763.0	6,058.4	6,321.6	7,228.8
kati ya hizo: Dhahabu	2,957.5	2,737.1	2,835.1	3,058.9	3,419.6
Bidhaa zisizo rekodiwa	310.4	365.4	399.0	421.6	419.6
Bidhaa: Zilizoagizwa kutoka nje ya nchi (f.o.b)	-7,831.7	-10,003.4	-14,208.7	-13,728.9	-14,278.9
Urari wa Biashara ya Bidhaa	-1,460.0	-3,247.1	-6,984.9	-6,032.3	-5,157.2
Huduma: Mapato	2,183.8	3,117.7	4,762.0	6,231.7	6,899.4
Usafirishaji	1,281.7	1,558.1	1,872.0	2,333.4	2,356.6
Utalii	714.5	1,310.3	2,527.8	3,373.8	3,903.1
Nyingine	187.5	249.3	362.2	524.4	639.7
Huduma: Malipo	-1,319.0	-1,607.0	-2,465.4	-2,395.9	-2,608.9
Usafirishaji	-607.0	-806.4	-1,378.4	-1,326.4	-1,374.5
Utalii	-203.8	-196.2	-357.5	-477.2	-446.1
Nyingine	-508.2	-604.4	-729.5	-592.3	-788.4
Urari wa Biashara ya Huduma	864.7	1,510.7	2,296.6	3,835.9	4,290.5
Urari wa Biashara ya Bidhaa na Huduma	-595.2	-1,736.4	-4,688.3	-2,196.5	-866.7
Mapato ya vitega uchumi: Yaliyoingia	111.2	102.5	183.9	301.2	356.4
Malipo ya Vitega Uchumi: Yaliyotoka	-1,375.7	-1,294.2	-1,577.1	-1,797.7	-2,098.4
Urari wa Mapato ya Vitega Uchumi	-1,264.5	-1,191.6	-1,393.2	-1,496.6	-1,742.0
Urari wa Bidhaa, Huduma na Mapato ya Vitega Uchumi	-1,859.8	-2,928.0	-6,081.5	-3,693.1	-2,608.7
Mapato ya Uhamisho Mali wa kawaida: Yaliyoingia	453.9	640.1	716.5	1,280.9	1,177.4
Serikali	141.2	104.7	76.4	131.0	139.2
Taasisi za zisizo za serikali	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Malipo ya Uhamisho Mali wa kawaida: Yaliyotoka	-52.7	-86.4	-117.2	-548.4	-600.7
Urari wa Uhamisho Mali wa Kawaida	401.2	553.7	599.3	732.5	576.7
B. Urari wa Uhamisho Mitaji	**344.3**	**412.1**	**274.0**	**223.4**	**318.7**
Uhamisho wa Mitaji: Ulioingia	344.3	412.1	274.0	223.4	318.7
Serikali	270.4	346.8	208.7	158.0	253.4
Taasisi za zisizo za serikali	73.9	65.3	65.3	65.3	65.3
Uhamisho wa Mitaji: Uliotoka	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Jumla, A na B	-1,114.2	-1,962.1	-5,208.2	-2,737.2	-1,713.3
C. Urari katika Uwekezaji	**910.0**	**4,037.1**	**3,634.7**	**3,629.9**	**1,383.0**
Uwekezaji wa Moja kwa Moja	-943.8	-1,190.5	-1,437.6	-1,648.9	-1,717.6
Uwekezaji wa Hisa	-3.6	-7.9	24.6	13.9	-26.1
Uwekezaji Mwingine	-30.1	2,854.5	2,172.5	1,967.1	-308.4
Mali (assets)	-19.8	-89.8	193.0	-749.6	-1,255.6
Madeni (liabilities)	-10.3	2,944.3	1,979.6	2,716.6	947.1
Jumla, Makundi A hadi C	-204.2	2,074.9	-1,573.4	892.7	-330.3
D. Makosa na Masahihisho	**-560.7**	**-222.8**	**585.0**	**-850.8**	**410.8**
Urari wa Malipo Yote	-764.9	1,852.1	-988.4	41.9	80.5
E. Akiba ya fedha za kigeni	**764.9**	**-1,852.1**	**988.4**	**-41.9**	**-80.5**
Vipengele vya Kumbukumbu					
Uwiano wa Urari wa Malipo ya Kawaida kwa Pato la Taifa	-2.3	-3.5	-7.4	-3.8	-2.6
Akiba ya Fedha za Kigeni	4,767.7	6,386.0	5,177.2	5,440.1	5,546.9
Akiba ya Fedha za Kigeni (Miezi ya Uagizaji wa Bidhaa Nje)	5.4	4.9	4.2	4.2	4.4
Kiwango cha Kubadilisha Fedha (mwisho wa kipindi)	2,298.5	2,297.6	2,308.9	2,506.0	2,374.7
Kiwango cha Kubadilisha Fedha (Kwa wastani kwa mwaka)	2,294.1	2,297.8	2,303.0	2,382.1	2,597.3

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania, Mamlaka ya Mapato Tanzania na Ukokotoaji wa Benki Kuu ya Tanzania.
Tanbihi: p inaashiria takwimu za awali; “---“, badiliko linalozidi asilimia 100; f.o.b Mzigo ndani ya chombo

Jedwali A6: Mauzo ya Bidhaa Nje ya Nchi

Dola za Marekani(Milioni)

	Mwaka ulioishia Desemba				
Bidhaa	2021	2022	2023	2024	2025p
Bidhaa asilia	627.9	766.5	953.3	1,473.3	1,512.2
Korosho	159.0	226.9	206.4	541.7	412.3
Karafuu	51.8	42.1	25.1	17.1	19.3
Kahawa	155.2	161.2	227.9	292.9	338.8
Pamba	81.3	103.4	101.9	69.3	112.4
Katani	20.2	24.3	20.4	23.4	35.8
Chai	32.9	30.0	31.1	19.4	14.1
Tumbaku	127.5	178.5	340.4	509.5	579.5
Bidhaa zisizo asilia	5,763.0	6,058.4	6,321.6	7,228.8	8,403.2
Madini	3,116.4	3,395.3	3,551.4	4,119.9	5,326.5
Dhahabu	2,737.1	2,835.1	3,058.9	3,419.6	4,697.6
Almasi	8.5	62.7	23.6	53.2	49.5
Tanzanite	25.4	27.4	21.7	19.4	16.7
Madini mengineyo	345.4	470.0	447.3	627.7	562.7
Bidhaa za mbogamboga na maua	378.6	289.6	417.2	507.1	479.3
Mbogamboga	310.8	213.2	317.5	391.4	354.6
Maua	27.9	23.4	26.5	28.2	30.3
Matunda	14.6	23.3	39.7	53.9	56.1
Nyingine	25.3	29.7	33.4	33.6	38.2
Bidhaa za viwandani	1,200.0	1,419.2	1,363.3	1,341.3	1,548.6
ambapo Saruji	46.2	66.2	47.0	33.5	50.4
Bidhaa za Ceramic	46.2	49.5	27.3	21.3	32.5
Vipodozi	86.2	46.3	43.9	45.5	46.2
Mafuta ya Kula	17.1	18.1	17.5	30.1	55.0
Mbolea	48.6	89.1	107.0	45.6	63.6
Vyombo vya Kioo	44.2	50.8	56.8	88.0	124.8
Chuma na vyuma	87.4	107.3	75.0	88.3	127.5
Karatasi na bidhaa zake	63.7	59.4	19.3	30.2	45.6
Vitu vya Plastiki	63.5	40.4	37.7	45.0	54.7
Nguo na Vitambaa	93.7	121.1	74.6	86.3	98.0
Nafaka	402.8	287.2	173.0	300.8	234.2
Mahindi	91.5	88.9	38.2	82.4	146.3
Mchele	301.9	183.5	126.3	200.8	77.7
Nafaka nyinginezo	9.3	14.8	8.5	17.6	10.1
Samaki na mazao ya samaki	164.3	168.2	164.0	180.6	157.9
Mafuta ya mbegu	169.8	172.4	306.5	298.6	276.9
Bidhaa nyingine za mauzo ya nje	240.9	195.3	211.0	239.6	234.7
Kati ya hizo: Maharage	75.5	32.7	52.6	4.0	1.8
Mbao na bidhaa za mbao	93.8	101.6	80.5	81.8	81.6
Kakao	28.4	25.7	39.0	103.4	100.7
Mimea	5.3	9.1	10.2	9.5	15.7
Ngozi na bidhaa za ngozi	6.0	4.2	4.6	4.4	5.0
Mauzo ya ndani ya nchi kwenda nje	6,390.9	6,824.8	7,274.9	8,702.0	9,915.4
Bidhaa zilizosafirishwa tena nje (Re-export	90.2	131.2	135.2	240.8	145.1
Mauzo yasiyorekodiwa	365.4	399.0	421.6	419.6	366.9
Jumla ya mauzo nje	6,756.2	7,223.8	7,696.6	9,121.6	10,282.4

Chanzo: Mamlaka ya mapato Tanzania na Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali A7: Bidhaa Zilizoagizwa Kutoka Nje ya Nchi

Dola za Marekani (Milioni)

	Mwaka ulioishia Desemba				
Bidhaa	2021	2022	2023	2024	2025p
Bidhaa za kukuza mtaji	1,710.6	2,594.0	2,893.4	2,971.5	3,316.2
Mashine na mitambo	734.4	1,128.9	1,242.7	1,087.2	1,166.6
Vifaa vya usafiri wa viwandani	477.1	823.2	937.2	1,110.1	1,218.2
Mashine na vifaa vya umeme	285.5	322.7	427.7	434.8	583.4
Bidhaa zingine za kukuza mtaji	213.6	319.2	285.9	339.5	348.0
Bidhaa za kati	7,100.1	10,231.0	9,389.1	9,819.9	9,834.0
Malighafi za Viwanda	3,375.7	4,780.1	4,307.1	4,641.0	5,156.0
ambapo Vyuma	882.5	1,092.4	1,105.6	1,215.3	1,288.7
Bidhaa za Plastiki	590.3	776.9	601.9	755.0	798.3
Mbolea	189.2	500.8	413.6	344.0	425.1
Mafuta na Vilainishi	2,044.3	3,482.9	2,915.7	2,784.1	2,418.8
ambapo Bidhaa za petroli zilizochujwa	1,942.5	3,314.8	2,725.8	2,552.3	2,380.1
Vifaa	868.9	987.5	998.6	1,095.3	1,062.5
Chakula na Vinywaji kwa Matumizi ya viwandani	586.1	717.9	828.8	937.3	776.1
ambapo Ngano	204.9	302.4	418.8	342.8	373.7
Mafuta ya Kula-ghafi na Mafuta ya kula yaliyosafishwa	200.1	132.0	163.4	162.5	149.6
Sukari ya Matumizi Viwandani	109.6	135.6	125.4	163.7	152.4
Magari ya Binafsi	220.1	257.5	338.1	360.5	412.0
Bidhaa za Matumizi ya kawaida	1,190.4	1,381.5	1,444.2	1,402.1	1,529.4
Chakula na Vinywaji kwa Matumizi ya kawaida	167.5	182.0	240.1	192.5	210.1
Vifaa vya usafiri wa kawaida	114.0	159.5	141.7	166.3	203.3
ambapo Pikipiki na baisikeli zenye mota	101.3	140.3	122.7	147.2	177.7
Bidhaa nyingine za Matumizi ya kawaida	908.9	1,040.1	1,062.4	1,045.5	1,116.0
ambapo Bidhaa za Dawa	333.8	342.9	307.0	253.4	295.7
Dawa za Kuua Wadudu na bidhaa kama hizo	103.0	142.2	192.5	178.2	208.1
Sabuni na Sabuni za Kusafishia	64.8	69.9	61.8	59.4	45.0
Nguo za vitambaa	46.2	58.2	57.2	48.9	56.5
Viatu na Bidhaa Zingine	43.7	51.9	51.0	61.1	52.0
Karatasi na Bidhaa za Karatasi	24.3	26.8	26.7	27.9	27.8
Jumla	10,003.4	14,208.7	13,728.9	14,195.6	14,681.8

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali A8: Bei za Bidhaa Ulimwenguni

Kipindi	Bei ya wastani ya mafuta ghafi ya nishati(Dola za Marekani kwa pipa)	Mafuta ghafi ya nishati soko la Brent (Dola za Marekani kwa pipa)	Mafuta ghafi ya nishati soko la Dubai (Dola za Marekani kwa pipa)	Kahawa aina ya Arabika (Dola za Marekani kwa kilo)	Kahawa aina ya Robusta (Dola za Marekani kwa kilo)	Bei ya wastani ya chai Dola za Marekani kwa kilo)	Bei ya Chai kwa Mombasa (Dola za Marekani kwa kilo)	Mafuta ya mawese (Dola za Marekani kwa kilo)	Ngano ngumu (Dola za Marekani kwa tani)	Tumbaku (Dola za Marekani kwa tani)	Pamba, Kielelezo A (Dola za Marekani kwa kilo)	Mbolea aina ya DAP (Dola za Marekani kwa tani)	Mbolea aina ya Urea (Dola za Marekani kwa tani)	Dhahabu (Dola za Marekani kwa wakia)
Jan-24	77.67	80.23	78.86	4.47	3.26	2.66	2.20	844.90	283.91	5,533.84	2.03	596.25	335.38	2,034.04
Feb-24	80.55	83.76	81.18	4.60	3.38	2.71	2.23	856.93	278.50	5,534.96	2.20	583.81	351.25	2,023.24
Mar-24	83.55	85.45	84.70	4.61	3.66	2.69	2.15	942.92	274.83	5,608.24	2.20	617.50	330.00	2,158.01
Apr-24	88.01	90.05	89.39	5.27	4.23	3.03	2.31	935.69	272.30	5,674.49	1.99	545.00	320.00	2,331.45
May-24	81.45	82.00	83.53	5.08	4.04	3.20	2.17	859.15	289.42	5,629.87	1.91	522.00	284.80	2,351.13
Jun-24	81.21	82.56	82.17	5.48	4.50	3.22	2.14	873.67	265.55	5,754.61	1.83	543.00	336.25	2,326.44
Jul-24	83.26	85.30	83.94	5.67	4.73	3.30	2.20	896.09	260.26	6,015.53	1.79	539.40	342.50	2,398.20
Ago-24	78.12	80.86	77.95	5.76	4.73	3.22	2.20	932.63	250.85	5,998.60	1.76	546.00	342.50	2,470.15
Sep-24	72.42	74.29	73.43	6.12	5.33	3.27	2.10	982.83	269.69	6,078.93	1.82	554.75	337.50	2,570.55
Okt-24	73.97	75.66	74.65	6.10	4.89	3.15	2.07	1,077.25	272.85	6,166.26	1.84	573.44	374.75	2,690.08
Nov-24	72.29	74.40	72.79	6.72	4.98	3.09	2.24	1,168.59	253.75	6,338.63	1.80	574.50	352.30	2,651.13
Des-24	72.31	73.83	73.31	7.57	5.22	2.96	2.19	1,189.73	252.17	6,458.25	1.76	568.33	352.00	2,648.01
Jan-25	78.16	79.21	80.14	7.81	5.41	2.73	2.24	1,070.31	254.09	6,519.40	1.72	582.70	380.50	2,709.69
Feb-25	73.82	75.16	74.97	9.05	5.81	2.69	2.25	1,067.27	264.61	6,735.77	1.72	603.75	436.50	2,894.73
Mar-25	70.70	72.57	71.71	8.92	5.69	2.69	2.22	1,067.60	255.37	6,812.98	1.71	615.13	394.50	2,983.25
Apr-25	65.91	67.75	66.89	8.64	5.43	2.91	2.11	994.37	249.58	6,870.88	1.73	635.00	386.88	3,217.64
Mei-25	62.75	64.21	63.01	8.77	5.24	3.02	1.91	907.58	237.00	6,924.04	1.72	669.20	392.00	3,309.49
Jun-25	69.15	71.45	68.50	8.01	4.33	2.99	2.00	935.39	240.05	6,986.51	1.73	715.38	420.50	3,352.66
Jul-25	69.19	70.95	69.23	7.18	3.69	3.02	2.05	976.38	234.96	7,025.30	1.74	736.00	496.00	3,340.15
Ago-25	66.72	68.20	67.87	8.08	4.39	3.04	2.14	1,026.12	231.14	5,893.48	1.73	795.10	507.70	3,368.03
Sep-25	66.46	67.95	67.75	8.83	4.66	2.94	2.08	1,036.74	233.76	5,995.85	1.72	780.63	461.13	3,667.68
Okt-25	63.04	64.65	64.30	8.90	4.74	3.01	2.23	1,038.09	230.78	6,047.14	1.68	754.00	394.40	4,058.33
Nov-25	62.34	63.61	63.83	9.05	4.74	2.99	2.27	983.40	245.85	é	1.66	708.25	409.25	4,087.19
Des-25	60.88	62.72	61.98	8.40	4.20	2.88	2.26	980.51	242.80	é	1.63	627.50	392.50	4,309.23

Source: World Bank.org/en/research/coMNodity-MBrkets

Jedwali A9(i): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara, badiliko la miezi kumi na mbili (Makundi maalumu)

Kizio: 2020=100

Kipindi	Fahirisi Bidhaa Zote	Vyakula na Vinywaji Baridi	Vinywaji Vikali na Tumbaku	Nguo, Mavazi na Viatu	Makazi, maji, umeme, gesi na nishati zinginezo	Samani, Vifaa vya Nyumbani na Ukarabati wa Makazi	Afya	Usafiri	Habari na Mawasiliano	Burudani, Michezo na Utamaduni	Elimu	Migahawa na Huduma za Malazi	Bima na Huduma za Kifedha	Huduma Binafsi, Hifadhi ya Jamii na Bidha na Huduma Mchanganyiko
Mizania (%)	100.0	28.2	1.9	10.8	15.1	7.9	2.5	14.1	5.4	1.6	2	7	2	2
2024-Januari	3.0	1.5	4.1	2.8	4.9	3.3	1.8	3.3	1.0	3.8	3	5	1	7
Februari	3.0	1.8	4.2	2.7	5.0	3.5	2.1	2.9	1.9	3.6	3	5	1	7
Machi	3.0	1.4	4.3	2.4	4.8	3.6	2.1	4.4	1.9	3.4	3	4	2	7
Aprili	3.1	1.4	4.0	2.1	4.0	3.3	2.0	5.1	1.8	3.3	3	4	2	8
Mei	3.1	1.6	3.4	2.0	5.2	3.3	2.0	5.0	1.7	3.4	3	3	2	8
Juni	3.1	0.9	3.2	1.8	6.6	3.5	1.9	5.2	1.7	3.3	3	3	2	7
Julai	3.0	1.8	4.2	2.7	5.0	3.5	2.1	2.9	1.9	3.6	3	5	1	7
Agosti	3.1	2.8	2.2	1.8	5.3	1.9	1.7	4.3	1.2	2.6	3	3	1	6
Septemba	3.1	2.5	2.2	1.9	5.8	2.1	1.8	4.3	1.1	2.5	3	3	1	6
Oktoba	3.0	2.5	2.3	2.0	5.4	2.1	1.8	3.6	1.3	2.3	3	3	1	6
Novemba	3.0	3.3	1.8	1.6	4.1	2.1	1.8	3.8	1.2	2.0	3	3	1	6
Desemba	3.1	4.6	2.2	1.2	2.9	2.1	1.9	3.5	1.0	2.0	3	3	1	5
2025-Januari	3.1	5.3	3.6	1.9	2.2	2.2	1.4	2.4	0.8	1.7	5	2	1	3
Februari	3.2	5.0	3.5	2.0	3.1	2.2	1.2	3.2	0.0	1.7	4	2	1	3
Machi	3.3	5.4	3.5	2.0	3.8	2.2	1.4	2.1	0.1	1.6	4	2	1	3
Aprili	3.2	5.3	3.4	2.0	3.8	2.3	1.5	2.1	0.1	1.7	4	2	1	3
Mei	3.2	5.6	3.4	2.0	3.4	2.3	1.7	1.7	0.1	1.5	3	2	1	2
Juni	3.3	7.3	3.5	2.0	1.7	2.0	1.8	1.6	0.0	1.4	3	1	1	2
Julai	3.3	7.6	3.0	1.9	1.3	2.4	1.6	1.2	0.2	1.0	3	1	1	2
Agosti	3.4	7.7	2.9	1.7	2.1	2.4	1.3	1.4	0.4	1.4	3.0	0.9	0.6	2.3
Septemba	3.4	7.0	3.6	1.9	2.3	2.8	1.2	2.1	0.2	0.8	2.9	1.0	0.4	2.3
Oktoba	3.5	7.4	3.6	2.0	2.4	3.1	1.2	1.7	0.3	1.0	3.0	1.0	0.4	1.6
Novemba	3.4	6.6	3.5	2.0	2.2	3.0	1.3	2.9	0.3	0.4	3.0	1.0	0.3	1.7
Desemba	3.6	6.7	3.4	2.0	2.3	3.0	1.3	4.1	0.5	0.3	2.9	0.9	0.4	1.2

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A9 (ii): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara, badiliko la miezi kumi na mbili (Makundi Mengine)

Kizio: 2020=100

Kipindi	Faharisi ya Bidhaa za Msingi	Fahirisi Isiyojumuisha Fahirishi za Bidhaa za Msingi	Fahirisi za Mafuta, Nishati na Bili za Maji	Fahirisi za Huduma	Fahirisi za Bidhaa	Fahirisi za Bidhaa na Huduma za Elimu	Fahirisi za Bidhaa zote Isipokuwa Chaakula na Vinywaji Visivyo na Kilevi
Mizania (%)	73.9	26.1	5.7	37.2	62.8	4.1	71.8
2024-Januari	3.2	2.2	6.6	3.4	2.7	3.0	2.8
Februari	3.7	1.4	7.2	3.0	3.0	2.9	3.5
Machi	3.9	0.9	6.6	3.3	2.8	3.0	3.7
Aprili	3.9	1.4	9.3	3.3	3.1	3.1	3.9
Mei	3.6	2.1	9.8	3.0	3.2	3.5	3.7
Juni	3.6	1.8	13.5	2.9	3.2	3.7	4.0
Julai	3.3	2.2	14.6	2.5	3.2	3.0	3.8
Agosti	3.2	3.1	11.2	2.3	3.6	2.8	3.3
Septemba	3.2	3.0	11.5	2.3	3.6	3.0	3.4
Oktoba	3.2	2.4	9.7	2.2	3.5	2.9	3.2
Novemba	3.3	2.1	5.7	2.3	3.3	3.1	2.9
Desemba	3.3	3.3	5.3	1.6	3.8	2.9	2.5
2025-Januari	2.7	4.0	3.5	1.0	4.2	4.0	2.1
Februari	2.5	5.0	5.4	1.4	4.2	4.0	2.4
Machi	2.2	6.0	7.9	1.0	4.5	4.0	2.3
Aprili	2.2	5.7	7.3	1.1	4.3	3.8	2.3
Mei	2.1	5.6	6.1	1.0	4.2	3.2	2.1
Juni	1.9	7.1	2.1	0.9	4.7	2.9	1.7
Julai	1.9	7.1	1.0	0.8	4.7	2.8	1.5
Agosti	2.0	7.3	2.6	0.8	4.9	2.8	1.6
Septemba	2.2	6.7	3.7	1.3	4.7	2.5	1.9
Oktoba	2.1	7.3	4.0	1.0	5.0	2.6	1.9
Novemba	2.3	6.2	3.8	1.6	4.4	2.4	2.1
Desemba	2.3	6.2	3.8	1.6	4.4	2.4	2.1

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A9 (iii): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara), badiliko la mwezi mmoja (Makundi Maalumu)

Kizio 2020 =100

Kipindi	Fahirisi Bidhaa Zote	Vyakula na Vinywaji Baridi	Vinywaji Vikali na Tumbaku	Nguo, Mavazi na Viatu	Makazi, maji, umeme, gesi na nishati zinginezo	Samani, Vifaa vya Nyumbani na Ukarabati wa Makazi	Afya	Usafiri	Habari na Mawasiliano	Burudani, Michezo na Utamaduni	Elimu	Migahawa na Huduma za Malazi	Bima na Huduma za Kifedha	Huduma Binafsi, Hifadhi ya Jamii na Bidha na Huduma Mchanganyiko
Mizania (%)	100.0	28.2	1.9	10.8	15.1	7.9	2.5	14.1	5.4	1.6	2.0	6.6	2.1	2.1
2024-Januari	0.7	0.5	0.0	0.1	0.9	0.2	0.7	1.1	0.1	0.5	1.6	1.3	0.3	3.0
Februari	0.5	1.6	0.2	0.1	0.1	0.1	0.4	-0.5	0.8	0.1	0.5	-0.1	0.3	-0.1
Machi	0.8	1.5	0.1	0.2	0.2	0.2	0.0	1.6	0.0	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2
Aprili	0.5	0.8	0.2	0.1	0.8	0.1	0.0	0.3	0.0	0.1	0.0	0.5	0.0	0.4
Mei	0.1	-0.3	0.2	0.1	0.5	0.2	0.0	0.3	0.1	0.3	0.9	0.0	0.1	1.0
Juni	0.1	-0.9	0.0	0.2	1.9	0.3	0.0	0.1	0.1	0.0	0.2	0.5	0.1	0.0
Julai	-0.2	-1.1	0.6	0.1	-0.1	0.3	0.3	0.3	-0.1	0.3	0.0	0.3	0.0	0.0
Agosti	-0.2	-0.1	0.4	0.1	-1.3	0.0	0.2	0.0	-0.1	-0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1
Septemba	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.4	0.0	0.0	0.2	0.0
Oktoba	-0.3	-0.5	0.0	-0.1	-0.6	0.0	0.0	-0.3	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.5
Novemba	0.4	1.2	0.1	0.1	0.1	0.3	0.0	0.1	0.1	0.3	0.0	0.0	0.0	0.1
Desemba	1.9	0.5	0.1	0.3	0.2	0.1	0.2	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	0.2	0.7
2025-Januari	0.6	1.2	1.4	0.8	0.2	0.3	0.3	0.0	-0.1	0.3	2.9	0.1	0.0	0.9
Februari	0.6	1.2	0.1	0.2	0.9	0.1	0.2	0.3	0.0	0.1	0.2	0.0	0.2	0.1
Machi	0.8	1.9	0.1	0.2	0.9	0.3	0.2	0.4	0.1	0.0	0.0	0.1	0.2	0.2
Aprili	0.4	0.7	0.1	0.0	0.8	0.2	0.2	0.4	0.0	0.1	0.0	0.3	0.2	0.1
Mei	0.1	0.0	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	-0.1	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
Juni	0.3	0.7	0.1	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Julai	-0.3	-0.8	0.1	0.0	-0.4	0.6	0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Agosti	-0.1	0.0	0.4	-0.1	-0.6	0.0	-0.1	0.1	0.1	0.2	-0.2	0.0	0.0	0.2
Septemba	-0.6	0.6	0.3	0.3	0.6	0.0	0.9	0.0	-0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1
Oktoba	-0.2	0.0	0.1	-0.5	0.3	0.0	-0.7	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.2	-0.2
Novemba	0.3	0.4	0.1	0.1	-0.2	0.2	0.1	1.3	0.0	-0.2	0.0	0.1	-0.1	0.3
Desemba	0.9	2.0	0.4	0.2	0.5	0.2	0.1	1.4	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1	-0.3

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A9 (iv): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara, badiliko la mwezi mmoja (Makundi Mengine)

Kizio 2020 =100

Kipindi	Faharisi ya Bidhaa za Msingi	Fahirisi Isiyojumuisha Fahirishi za Bidhaa za Msingi	Fahirisi za Mafuta, Nishati na Bili za Maji	Fahirisi za Huduma	Fahirisi za Bidhaa	Fahirisi za Bidhaa na Huduma za Elimu	zote Isipokuwa Chaakula na Vinywaji Visivyo na Kilevi
Mizania (%)	73.9	26.1	5.7	37.2	62.8	4.1	71.8
2024-Januari	0.7	0.4	1.7	0.9	0.4	0.9	0.0
Februari	0.5	0.5	0.2	-0.3	0.9	0.2	0.0
Machi	0.4	1.6	0.5	0.5	0.9	0.1	0.5
Aprili	0.2	1.3	2.4	0.1	0.8	0.2	0.3
Mei	0.2	-0.1	1.2	0.2	0.1	0.6	0.3
Juni	0.2	-0.4	4.1	0.2	0.0	0.3	0.5
Julai	0.1	-1.1	-0.3	0.1	-0.4	0.1	0.1
Agosti	-0.1	-0.6	-2.9	0	-0.3	0	-0.3
Septemba	0.1	0.1	-0.2	0	0.1	0.3	-0.3
Oktoba	-0.1	-0.9	-1.7	-0.1	-0.4	-0.2	-0.3
Novemba	0.3	0.9	-0.2	0.1	0.7	0.2	0.1
Desemba	0.3	1.7	0.5	0.1	1.1	0.2	0.2
2025-Januari	0.5	1	-0.1	0.3	0.8	2	0.3
Februari	0.2	1.6	2.3	0.1	0.9	0.2	0.3
Machi	0.2	2.5	2.8	0.1	1.2	0.1	0.4
Aprili	0.2	1	1.9	0.2	0.5	0	0.3
Mei	0.2	-0.2	0	0	0.1	0	0.1
Juni	0.0	1.0	0.2	0.0	0.4	0.0	0.1
Julai	0.1	-1.1	-1.3	0.0	-0.4		
Agosti	0.0	-0.4	-1.4	0.0	-0.1		
Septemba	-0.5	-0.9	0.4	-0.1	0.1	-0.6	0.4
Oktoba	-0.1	-0.4	-1.4	-0.3	-0.1	-0.2	-0.2
Novemba	0.5	-0.1	-0.5	0.6	0.2	0.1	0.3
Desemba	0.4	2.2	1.3	0.5	1.2	-0.1	0.5

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A10: Mwenendo wa Deni la Taifa

Dola za Marekani Milioni

Mchanganuo	Des-24	Jan-25	Feb-25	Mac-25	Apr-25	Mei-25	Jun-25	Jul-25	Ago-25	Sep-25	Okt-25	Nov-25[r]	Des-25[p]
1. Jumla ya deni lote la nje lililokubaliwa	36,338.8	36,614.3	36,616.6	37,117.4	37,606.7	38,234.6	39,074.9	39,252.1	39,664.2	39,676.4	40,135.5	39,521.2	39,834.2
Deni la nje (lililokwishatolewa na linalodaiwa)	31,369.8	31,394.8	32,148.0	32,627.8	33,092.9	32,902.6	34,053.0	34,454.0	34,345.0	34,953.6	35,221.5	34,679.9	34,806.9
Deni ambalo bado halijatolewa	4,969.0	5,219.5	4,468.6	4,489.6	4,513.8	5,332.0	5,021.9	4,798.1	5,319.2	4,722.9	4,914.0	4,841.3	5,027.3
2. Deni la nje kwa mujibu wa aina ya wakopeshaji	31,369.8	31,394.8	32,148.0	32,627.8	33,092.9	32,902.6	34,053.0	34,454.0	34,345.0	34,953.6	35,221.5	34,679.9	34,806.9
Deni la nchi washirika (Bilateral)	1,193.2	1,200.2	1,272.2	1,327.6	1,385.3	1,347.6	1,429.1	1,398.5	1,433.5	1,463.8	1,447.8	1,428.9	1,433.4
Deni la mashirika ya kimataifa (Multilateral)	18,114.9	18,144.7	18,335.1	18,602.0	18,931.8	18,973.9	19,721.2	19,990.3	20,108.8	20,291.1	20,359.7	20,298.1	20,507.4
Deni la kibiashara	11,111.6	11,067.2	11,557.7	11,744.3	11,869.4	11,693.6	12,024.9	12,182.2	11,906.4	12,293.0	12,524.0	12,289.5	12,201.8
Mikopo ya mauzo ya nje (Export credits)	950.1	982.7	983.0	953.9	906.4	887.5	877.8	883.0	896.3	905.7	890.0	663.4	664.4
3. Deni la nje kwa mujibu wa aina wakopaji	31,369.8	31,394.8	32,148.0	32,627.8	33,092.9	32,902.6	34,053.0	34,454.0	34,345.0	34,953.6	35,221.5	34,679.9	34,806.9
Serikali kuu	25,799.9	25,774.5	26,317.1	26,712.0	27,236.1	27,047.6	28,164.9	28,357.7	28,539.9	29,078.6	29,015.0	29,030.3	29,152.5
Mashirika ya umma	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8
Sekta binafsi	5,566.1	5,616.6	5,827.2	5,912.1	5,853.1	5,851.2	5,884.3	6,092.5	5,801.4	5,871.2	6,202.8	5,645.8	5,650.7
4. Deni la nje kwa mujibu wa aina ya sarafu	31,369.8	31,394.8	32,148.0	32,627.8	33,092.9	32,902.6	34,053.0	34,454.0	34,345.0	34,953.6	35,221.5	34,679.9	34,806.9
Dola ya Marekani	21,048.3	21,171.3	21,730.4	21,944.2	22,029.3	21,907.5	22,471.6	22,811.3	22,573.6	23,141.4	23,506.4	22,973.2	22,986.2
Sarafu ya Umoja wa Ulaya (Euro)	5,211.2	5,210.6	5,384.6	5,525.1	5,753.0	5,692.2	6,018.2	6,041.5	6,126.7	6,160.5	6,110.1	6,092.5	6,154.1
Yuan ya China	2,014.6	2,019.6	2,029.8	2,057.7	2,113.6	2,098.1	2,189.5	2,203.8	2,221.0	2,219.5	2,221.1	2,219.0	2,247.8
Sarafu nyinginezo	3,095.7	2,993.4	3,003.2	3,100.7	3,197.1	3,204.9	3,373.6	3,397.3	3,423.7	3,432.1	3,383.9	3,395.1	3,418.9
4. Deni la nje kwa mujibu wa aina ya matumizi	31,369.8	31,394.8	32,148.0	32,627.8	33,092.9	32,902.6	34,053.0	34,454.0	34,345.0	34,953.6	35,221.5	34,679.9	34,806.9
Urari wa malipo yote ya nje, na bajeti (BOP and budget support)	6,396.2	6,393.1	6,713.2	6,747.1	6,834.6	6,818.3	7,454.4	7,748.1	7,775.1	7,912.9	7,968.7	7,948.2	7,949.9
Usafirishaji na mawasiliano	6,675.1	6,700.6	6,813.0	6,975.5	7,129.9	7,100.7	7,193.0	7,271.7	7,293.9	7,641.8	7,514.6	7,569.9	7,543.7
Kilimo	1,540.4	1,543.9	1,552.5	1,600.3	1,647.3	1,680.5	1,810.0	1,796.6	1,805.2	1,809.1	1,797.0	1,788.5	1,832.9
Nishati na madini	4,056.7	3,997.5	4,213.9	4,262.5	4,268.2	4,242.5	4,420.2	4,452.0	4,480.2	4,481.4	4,323.7	4,122.5	4,185.0
Viwanda	1,091.2	1,144.8	1,145.1	1,172.5	1,173.8	1,171.3	1,175.8	1,188.0	826.9	830.9	1,352.1	1,266.8	1,251.9
Huduma za kijamii na elimu	6,289.2	6,311.8	6,424.6	6,526.0	6,670.9	6,713.8	6,776.5	6,761.7	6,826.8	6,855.3	6,738.8	6,726.9	6,764.2
Fedha na bima	1,453.8	1,457.1	1,459.0	1,423.5	1,387.1	1,381.1	1,386.5	1,401.4	1,415.6	1,459.9	1,484.6	1,280.9	1,293.5
Utalii	517.5	510.8	511.9	587.8	591.7	591.6	590.0	582.6	590.2	583.2	608.4	594.2	594.2
Ardhi, majengo na ujenzi	1,558.0	1,545.2	1,545.6	1,548.7	1,572.7	1,504.1	1,504.8	1,494.4	1,544.3	1,547.8	1,768.6	1,742.9	1,743.8
Nyinginezo	1,791.9	1,790.0	1,769.3	1,783.9	1,816.8	1,698.7	1,741.9	1,757.6	1,786.8	1,831.2	1,665.0	1,639.3	1,647.8
6. Deni la nje lililopokelewa (Disbursements[1])	902.0	129.1	726.4	421.9	133.9	112.9	1,161.9	497.2	119.5	606.1	171.1	228.9	191.1
Serikali kuu	794.4	57.7	496.6	286.4	96.2	102.6	1,093.3	404.6	90.4	567.5	154.8	144.0	166.5
Mashirika ya umma	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Sekta binafsi	107.5	71.4	229.8	135.6	37.7	10.3	68.6	92.6	29.1	38.7	16.2	84.8	24.6
7. Ulipaji wa deni la nje	447.4	186.4	116.5	143.4	155.5	404.7	259.1	122.3	85.6	130.9	344.3	110.1	183.5
Mtaji (Principal)	340.2	127.2	66.7	96.4	142.3	286.2	185.4	92.7	32.9	75.3	262.0	76.4	136.8
Riba	107.3	59.2	49.7	47.0	13.2	118.4	73.7	29.6	52.6	55.6	82.3	33.7	46.7
Malipo mengine	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
8. Mtiririko halisi wa deni la nje (Net flows on externa	561.8	1.9	659.7	325.5	-8.4	-173.4	976.6	404.5	86.6	530.8	-90.9	152.5	54.3
9. Uhamisho halisi wa deni la nje (Net transfers on e	454.5	-57.4	609.9	278.5	-21.7	-291.8	902.8	374.9	33.9	475.2	-173.2	118.8	7.6
10. Madeni ya nje yaliyochelewa kulipwa kwa mujibu wa aina ya wadai	1,935.6	1,979.5	1,997.9	2,046.6	2,123.7	2,151.0	2,415.0	2,588.8	2,219.9	2,351.3	2,823.1	1,795.3	2,090.3
Mtaji uliochelewa kulipwa (Principal Arrears)	1,308.3	1,348.0	1,357.9	1,390.1	1,452.1	1,467.5	1,702.7	1,862.6	1,552.3	1,662.7	2,010.9	1,349.5	1,588.1
Deni la nchi washirika (Bilateral)	153.5	156.5	156.5	156.8	157.0	140.9	141.4	141.1	139.8	171.1	175.1	183.1	183.7
Deni la mashirika ya fedha ya kimataifa	51.0	51.1	51.1	51.9	53.0	53.0	167.7	168.1	168.1	169.6	177.3	66.9	85.6
Deni la kibiashara	888.5	929.5	936.2	962.7	1,021.1	1,047.7	1,090.7	1,247.2	916.1	994.7	1,344.3	954.6	1,148.1
Mikopo ya mauzo ya nje	215.3	210.9	214.1	218.8	221.1	225.9	302.9	306.2	328.3	327.3	314.3	144.9	170.6
Riba iliyochelewa kulipwa (Interest Arrears)	627.3	631.5	640.1	656.4	671.6	683.5	712.3	726.1	667.6	688.6	812.2	445.8	502.2
Deni la nchi washirika (Bilateral)	77.2	77.2	77.3	77.5	78.0	78.4	78.7	78.6	78.7	78.7	78.7	79.0	80.1
Deni la mashirika ya fedha ya kimataifa	30.9	30.9	31.0	32.0	33.8	33.8	35.5	41.0	44.2	44.8	46.7	33.8	37.0
Deni la kibiashara	348.1	357.2	360.3	373.5	383.8	392.6	414.2	421.7	345.2	364.0	494.4	290.3	336.2
Mikopo ya mauzo ya nje	171.2	166.3	171.5	173.5	176.1	178.7	183.9	184.8	199.5	201.1	192.5	42.7	49.0
11. Jumla ya deni la nje la Serikali na sekta binafsi	31,997.1	32,026.4	32,788.0	33,284.3	33,764.5	33,586.1	34,765.3	35,180.1	35,012.6	35,642.2	36,033.7	35,125.7	35,309.2
12. Jumla ya deni la ndani la Serikali	13,633.7	13,735.4	13,177.2	12,926.7	12,974.0	13,219.8	13,631.1	13,886.2	15,073.3	15,334.2	15,620.1	15,742.5	15,485.0
13. Jumla ya deni	45,630.8	45,761.7	45,965.2	46,210.9	46,738.5	46,805.9	48,396.3	49,066.3	50,085.9	50,976.4	51,653.8	50,868.2	50,794.2
Kiwango cha ubadilishaji fedha, mwishoni wa kipindi (TZS/USD)	2,394.8	2,486.6	2,581.3	2,650.0	2,679.2	2,685.6	2,604.6	2,545.8	2,463.3	2,442.8	2,451.6	2,436.8	2,447.5

Chanzo: Wizara ya Fedha, na Benki Kuu ya Tanzania

anbihi: Madeni yaliyochelewa kulipwa kwenye mashirika ya kimataifa ni yale yanayodaiwa kwa sekta binafsi;
[1] inaashiria mtiririko wa deni katika kipindi husika; [2] inahusu hali ya deni mwishoni mwa kipindi;
r ni takwimu zilizorekebishwa; na p ni takwimu za awali.

Tafsiri ya dhana Muhimu

Akaunti ya mapato ya msingi

Hujumuisha mapato yanayotokana na malipo kwa wafanyakazi, riba, gawio na faida zinazotokana na uwekezaji, mapato ya kodi, na mapato mengineyo yakiwemo yanayohusiana na bima na mifuko ya pensheni.

Akaunti ya mapato ya upili

Hujumuisha uhamisho wa fedha usiohusisha mauziano au mabadilishano ya bidhaa, huduma au rasilimali yoyote yenye thamani ya kiuchumi baina ya wakazi wa nchi tofauti.

Akiba ya fedha za kigeni

Akiba ya fedha za kigeni inajumuisha fedha na rasilimali zote za kifedha nje ya nchi ambazo zinasimamiwa na Benki Kuu ya Tanzania. Akiba hii hutumika kugharamia malipo ya nje, na pia kudhibiti kiwango cha nakisi ya urari wa malipo, kupitia ushiriki katika masoko ya fedha za kigeni. Akiba hii inajumuisha dhahabu-fedha inayomilikiwa na Benki Kuu ya Tanzania, haki maalum wanazopewa wanachama wa Shirika la fedha duniani (IMF) kutumia kiwango cha fedha za kigeni (Special Drawing Rights (SDRs), akiba ya fedha za kigeni katika Shirika la Fedha Duniani (IMF), pamoja na rasilimali za fedha za kigeni zilizopo Benki Kuu ya Tanzania kwa ajili ya kukidhi mahitaji ya kulipia bidhaa na huduma nje ya nchi.

Deni la nje

Ni jumla ya mikopo iliyokopwa na wakazi wa nchi kutoka kwa wakopeshaji wa nje kupitia benki za biashara, serikali za kigeni, au taasisi za kifedha za kimataifa. Hujumuisha deni la umma, deni la sekta binafsi lililodhaminiwa na Serikali au taasisi ya umma pamoja na deni la muda mrefu la sekta binafsi lisilodhaminiwa. Pia deni hili hujumuisha mikopo ya Shirika la Fedha la Kimataifa (IMF), na deni la muda mfupi (lenye muda wa mwaka mmoja au chini ya hapo) pamoja na riba ya malimbikizo ya deni la muda mrefu.

Deni la taifa

Ni jumla ya madai yote kwa Serikali na sekta binafsi.

Deni lililosalia/Bakaa ya deni

Hiki ni kiasi cha mkopo ambacho kimeshatolewa kwa mkopaji lakini bado hakijalipwa au kusamehewa.

Deni la serikali

Hujumuisha madai yote ambayo Serikali Kuu inapaswa kulipa au madai yote yaliyodhaminiwa na Serikali. Kwa upande wa Tanzania, deni la Serikali limegawanyika katika makundi mawili ambayo ni; deni la ndani ambalo huchukuliwa mahshusi kwa ajili ya kugharamia nakisi ya bajeti, na deni la nje (ambalo huchukul iwa kwa ajili ya kugharamia miradi ya maendeleo). Deni hili hujumuisha madai yote ambayo Serikali inapaswa kulipa kwa wakopeshaji wa nje pamoja na madeni mengine ya nje ya Idara na taasisi za serikali yaliyochukuliwa chini ya udhamini wa Serikali.

Fedha taslim (M0)

Hujumuisha fedha zote zilizo kwenye mzunguko nje ya mfumo wa benki, fedha taslimu katika hifadhi za mabenki na amana za mabenki zilizowekwa Benki Kuu katika shilingi ya Tanzania. Aidha fedha hizi hujulikana kama fedha za msingi.

Fedha zilizo nje ya mfumo wa kibenki

Hujumuisha noti na sarafu za shilingi ya Tanzania zinazozunguka nje ya mfumo wa benki. Fedha hizi hujuimusiaha fedha zote zilizo nje ya Benki Kuu ya Tanzania na taasisi nyingine za fedha.

Kiwango cha kubadilisha fedha

Ni bei ambayo sarafu moja inaweza kununuliwa kwa sarafu nyingine, kwa mfano, shilingi ya Tanzania (TZS) kwa dola ya Marekani (USD).

Mfumuko wa bei

Kiwango ambacho wastani wa bei za bidhaa na huduma katika uchumi huongezeka kwa kipindi fulani. Kiwango hiki huwa kinawasilishwa kwa asilimia. Aidha, ongezeko la mfumuko wa bei huashiria kupungua kwa nguvu ya kununua au thamani ya fedha ya nchi husika.

Mfumuko wa bei wa msingi

Ni kasi ya mabadiliko ya bei za bidhaa na huduma, zisizohusisha nishati, vyakula visivyochakatwa na huduma za umeme na maji kwa kipindi maalum. Bidhaa za vyakula visivyochakatwa, nishati, huduma za umeme na maji hazijumishwi kwa kuwa bei zake hubadilikabadilika na zinaweza kuathiriwa mambo mengine yasiyohusisha ongezeko la ujazi wa fedha.

Mfumuko wa bei za vyakula

Ni kiwango cha mabadiliko ya bei za vyakula vyote vilivyochakatwa na visivyochakatwa.

Mfumuko wa bei usio wa vyakula

Ni ongezeko la bei za bidhaa na huduma zote isipokuwa bidhaa za chakula na vinywaji visivyo na kilevi.

Mkopo wa siku moja wa Benki Kuu

Ni utaratibu unaoziwezesha benki kukopa fedha kutoka Benki Kuu kwa hiyari yao kwa muda wa siku moja, kwa kuweka rehani hatifungani zinazokidhi vigezo kama dhamana.

Mikopo ya muda mfupi kwa mabenki (reverse repo)

Ni utaratibu ambao Benki Kuu hukopesha fedha kwa benki kupitia ununuzi wa dhamana kwa makubaliano ya kurejesha fedha hizo pamoja na kiwango fulani cha riba baada ya muda fulani, kwa kuziuza tena dhamana hizo kwa benki zilizokopeshwa. Utaratibu huu hutumika kuongeza ukwasi katika uchumi.

Mikopo ya muda mfupi toka kwa mabenki (repo)

Ni utaratibu ambao Benki Kuu hukopa fedha kutoka kwa benki kwa kuuza dhamana, kwa makubaliano ya kurejesha fedha hizo pamoja na kiwango fulani cha riba baada ya muda maalumu kwa kuzinunua tena dhamana hizo kutoka kwa benki zilizokopesha. Utaratibu huu hutumika kupunguza ukwasi katika uchumi.

Riba ya Benki Kuu

Ni kiwango cha riba kinachoamuliwa na Kamati ya Sera ya Fedha na kutumiwa na Benki Kuu kusimamia, kuashiria na kutekeleza sera ya fedha.

Riba inayotumika kuthmini dhamana za serikali kabla ya kuiva

Kiwango cha riba ambacho Benki Kuu ya Tanzania inatumia katika kufanya tathmini fedha inayotakiwa kulipwa pale mwekezaji anapotaka kurejesha dhamana za Serikali (*Treasury bills*) kwa madhumuni ya kupata fedha. Kiwango hiki hukokotolewa kwa kuongeza kipengele cha ziada (*loaded factor*) juu ya riba ya Benki Kuu. Kipengele hiki huamuliwa na kuidhinishwa na Kamati ya Sera ya Fedha (*MPC*) kulingana na hali ya ukwasi katika uchumi.

Riba ya Mkopo wa siku moja

Ni kiwango cha riba kinachotozwa na Benki Kuu ya Tanzania kwa mikopo inayotolewa kwa benki kupitia mkopo wa siku moja '*Lombard*'. Riba hii hutumika kama ukomo wa juu wa wigo wa riba ya Benki Kuu (CBR).

Sera ya fedha inayotumia riba

Ni mfumo wa sera ya fedha unaotumiwa na Benki Kuu kudhibiti mfumuko wa bei na kuchagiza ukuaji wa uchumi kupitia riba za mikopo. Kwa kutumia mfumo huu, Benki Kuu ya Tanzania hupanga Riba Ya Benki Kuu kila robo mwaka ili kuathiri gharama na upatikanaji wa mikopo katika uchumi. Benki hutumia nyenzo mbalimbali za sera ya fedha kama

vile kuuza au kununua dhamana za serikali, hati fungani za serikali, kubadilisha sehemu ya amana ambazo benki zinatakiwa kuweka kisheria katika Benki Kuu ili kudhibiti kiwango cha ukwasi katika uchumi.

Soko la fedha baina ya mabenki

Ni utaratibu au sehemu ya soko la fedha ambapo mabenki hukopeshana fedha kwa kwa vipindi maalumu. Katika soko hili, kila mkopo unaotolewa huwakilisha makubaliano baina ya benki kukopeshana kiwango husika kwa muda fulani na kiwango fulani cha riba.

Soko la fedha baina ya mabenki kwa siku mmoja

Ni sehemu ya soko la fedha inayohusisha mikopo ya muda mfupi baina ya mabenki. Katika utaratibu huu, wakopeshaji hukubaliana na wakopaji kukopeshana fedha kwa muda wa siku mmoja tu, ambapo mkopaji anapaswa kulipa fedha hizo pamoja na riba mwanzoni mwa siku inayofuata.

Ujazi wa fedha

Hujumuisha fedha zote zilizo kwenye mzunguko, nje ya mfumo wa kibenki na amana zote za wakazi wa hapa nchini zilizo kwenye mabenki. Kwa Tanzania ujazi wa fedha hutafsiriwa katika ngazi tatu ambazo ni ; Ujazi wa fedha kwa tafsiri finyu (M1), Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2) na Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3).

Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2)

Hii inajumuisha ujazi wa fedha kwa tafsiri finyu (M1) pamoja na amana za akiba na za muda maalumu zilizo katika shilingi, zilizowekwa katika mabenki hapa nchini.

Ujazi wa fedha kwa tafsiri finyu (M1)

Hujumuisha fedha zilizo kwenye mzunguko, nje ya mfumo wa kibenki pamoja na amana za hundi za wakazi zilizo katika mabenki.

Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)

Ujazi wa fedha unaojumuisha ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2) na amana za fedha za kigeni zilizowekwa na wakazi kwenye benki ndani ya nchi.

Wastani wa riba za dhamana za Serikali.

Hiki ni kiwango cha jumla cha riba ya dhamana za serikali, ambacho hukokotolewa kwa kuzingatia thamani ya mauzo ya dhamana za siku 35, 91, 182, na siku 364, ambacho huwasilishwa kwa asilimia.

ISSN 0856 - 6844

TANZANIA

Kwa maelezo zaidi wasiliana na:
Benki Kuu ya Tanzania, Barabara ya 16 ya Jakaya Kikwete 40184,
Sanduku la Posta 2303, Dodoma, Tanzania
Simu: +255 26 296 3182-7 au +255 22 223 2541

Taarifa hii inapatikana kwenye tovuti: http://www.bot.go.tz

Imechapishwa na Maktaba ya Benki kuu ya Tanzania